

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

12. ČÍSLO / X. ROČNÍK

8 Kč (10,50 Sk)

24. BŘEZNA 2002

Z obsahu:

**Radost stvoření z Boží
prozřetelnosti**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
6. 3. 2002
- strana 2 -

**Nestydět se za
nezkrácené evangelium**

Joachim kardinál Meisner
- strana 4 -

Světlo z jiného světa (5)

Karel Josef Walner
- strana 5 -

Svátec Eucharistie - Pius X.

- strana 7 -

Velký pátek bez konce

Dopis matky Terezy
kněžím
- strana 10 -

Posledních sedm slov

Ježíše na kříži
- strana 11 -

Maria u kříže a u oltáře

- strana 12 -

Svátek

Božího Milosrdenství

- strana 12 -

Teď je třeba bojovat!

Joachim kardinál Meisner
- strana 13 -

Skutečná tvář otce Pia (12)

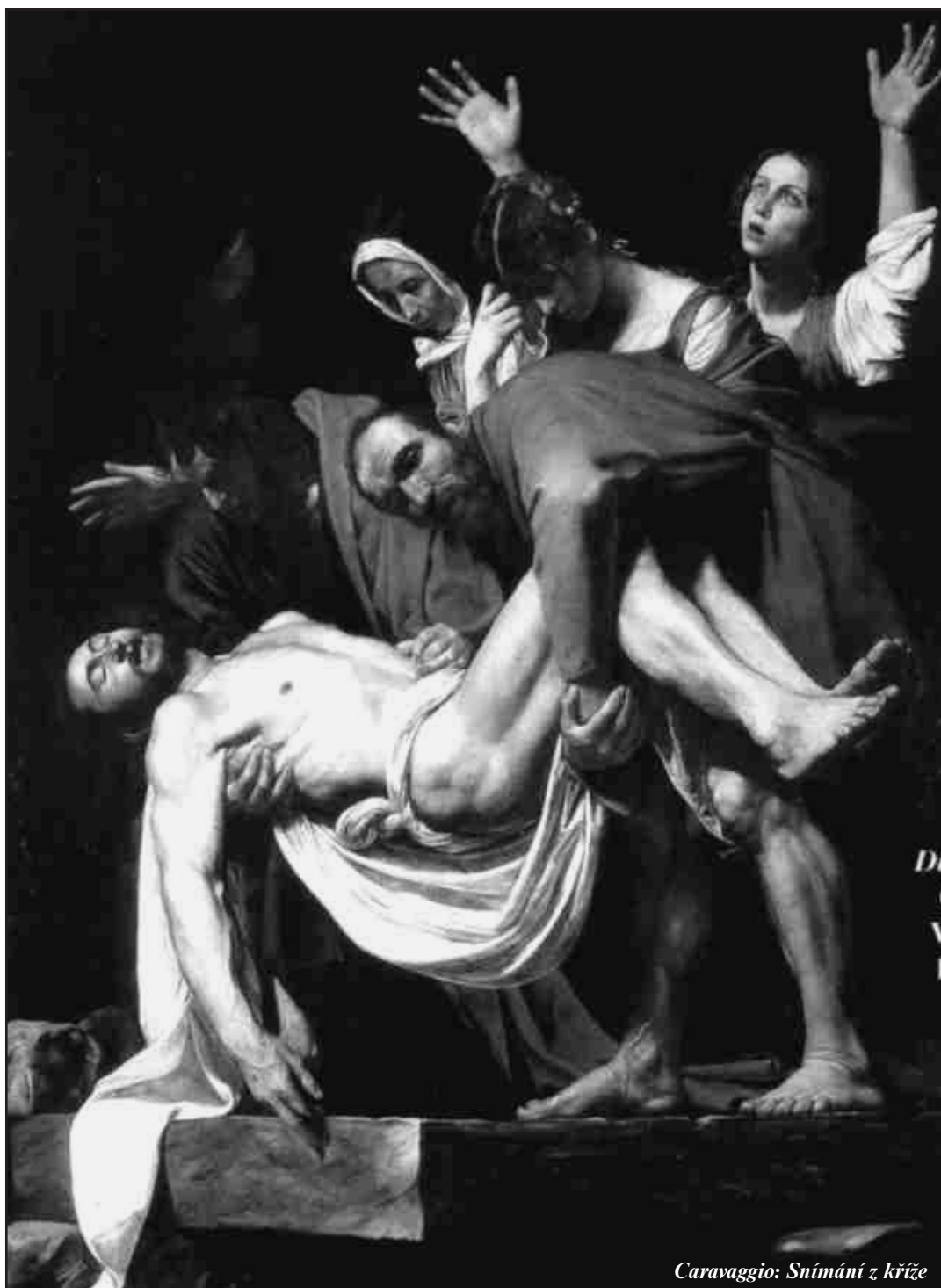
Četba na pokračování
- strana 15 -

Život Kristův (68)

- strana 16 -

Medjugorje - šance Církve

- strana 18 -

Caravaggio: Snímání z kříže

Radost stvoření z Boží prozřetelnosti

Ranní chvály, úterý 2. týdne

Text katecheze přečetl tentokrát pracovník státního sekretariátu. Svatý otec, který si léčí artrózu kolena, pozdravil přítomné na závěr z okna svého bytu.

Naše putování žalmy liturgie chval nás přivádí k hymnu, který nás uchvacuje především nádherným obrazem jara v poslední části (srov. Ž 64,10-14), scénou plnou svěžesti, ozdobenou barvami a protkanou radostnými hlasy.

Ve skutečnosti má 64. žalm širší strukturu, plod spojení dvou různých nálad: vynořuje se zde především historické téma odpuštění hříchů a přijetí u Boha (srov. v. 2-5); pak je představeno kosmické téma Boží aktivity ve vztahu k mořím a horám (srov. v. 9b-14): ve slunečném a suchém prostředí Blízkého východu je zúrodnující déšť projevem Hospodinovy věrnosti vůči stvoření (srov. Ž 103,13-16). Pro Bibli je stvoření trůnem lidstva a hřích je útokem na řád a dokonalost světa. Obrácení a odpuštění uděluje znovu kosmu celistvost a harmonii.

Prosba o odpuštění

V první části žalmu jsme uvnitř síonského chrámu. Přichází sem lid s množstvím své mravní bída, aby prosil o osvobození od zla (srov. Ž 64,2-4a). Jakmile obdrží rozhřešení od vin, věřící se cítí být Božími hosty, kteří jsou mu blízko, připraveni, aby byli připuštěni k jeho stolu a měli účast na slavnosti Boží důvěrnosti (srov. v. 4b-5).

Hospodin, který trůní v chrámě, je pak představen na slavné kosmické přehlídce. Práví se o něm totiž, že je *naděje všech končin a dalekých moří... svou mocí upevňuje hory...tíší hukot moří, hukot jejich vln ...Pro své divy bázeň jímá obyvatele dálných krajín, radostí plníš nejzazší východ i západ* (v.6-9).

Boží vítězství nad zlem

Uvnitř této oslavy Boha Stvořitele nacházíme příhodu, kterou bychom chtěli zdůraznit: Hospodin umí ovládnout a umlčet také příval mořských vln, které jsou v Bibli symbolem chaosu, který je protikladem řádu stvoření (srov. Job 38, 8-11). Tímto způsobem se oslavuje Boží vítězství nejen nad nicotou, ale i nad zlem: tímto motivem se k *hukotu moří a k hukotu jejich vln* přidružuje také *vřava národů* (srov. Ž 64, 8), tj. odboj pyšných. Svátý Augustin to výstižným způsobem komentuje: »Moře představuje současný svět:

hořký pro svou slanost, stíhaný bouřemi, kde lidé se svými zvrácenými a nezřízenými žádostivostmi jsou jako ryby, které se navzájem požívají. Pohledte na toto zlé moře, toto trpké moře, kruté pro své příboje!... Nechovíme se tak, bratři, protože Hospodin je naděje všech končin země.« (Esposizione sui Salmi, Řím 1990, s. 475).

Závěr, který nám žalm nabízí, je nabíledni: onen Bůh, který ruší chaos a zlo ve světě a v dějinách, může přemoci a odpustit ničemnost a hřích, které prosebník nosí v sobě a představuje je v chrámě, protože má jistotu, že Bůh ho očistí.

Jaro země i duše

V tomto bodě vstupují na scénu jiné vody: vody života a plodnosti, které na jaře zavlažují zemi a ideálně představují nový život věřícího, kterému bylo odpuštěno. Závěrečné verše žalmu (srov. Ž 64, 10-14), jak již bylo řečeno, mají velkou krásu a smysl. Bůh napájí půdu rozpraskanou suchem a zimním ledem a zavlažuje ji deštěm. Bůh se podobá rolníkovi (srov. Jan 15,1), který dává růst zrnu a svou práci dává vypučet travě. Připravuje půdu, zavlažuje brázdy, rozmělnuje hroudy a zalévá každou část svého pole.

Projevy radosti

Žalmista používá deset sloves, aby popsal tuto láskyplnou činnost Stvořitele vůči zemi, která se přetváří do určitého druhu živoucího stvoření. Všechno se totiž *ozývá*

jásotem a zpěvem (Ž 64,14). Sugestivní jsou v tomto smyslu tři slovesa spojená se symbolem šatu: *Pahorky se ovíjejí radostí, nivy se odívají stády, údolí se přikrývají obilím* (v. 13-14). Je to obraz louky poseté bílými ovce, pahorky se opásávají snad pásem vinic,

znamením to jáso tu nad jejich plody, vínem, které *obveseluje srdce člověka* (Ž 103,5); údolí si oblékají zlatý plášť žní. Verš 12 vyvolává také obraz věnce, který může připomínat slavnostní girlandy při hostině na hlavách hostů (srov. Iz 28, 1.5).

Tvorstvo je obrazem Tvůrce

Všechno tvorstvo společně, téměř jako by v průvodu, se obrací na svého Stvořitele a Vládce, tančí a zpívá, vzdává chválu

a prosí. Ještě jednou se stvoření stává výmluvným znamením Boží činnosti; je to stránka otevřená pro všechny, připravená zjevit poselství, které do ní vložil Stvořitel, neboť *z velikosti a krásy tvorů může být srovnáním poznán jejich Tvůrce* (Mdr 13,5; srov. Řím 1,20). Teologická meditace i básnická otevřenost se spolu zakládají na této lyrice a stávají se klaněním a chválou.

Jaro – obraz vykoupění a obrácení

Ale intenzivnější setkání, k němuž žalmista směřuje celým svým zpěvem, je to, které spojuje stvoření a vykoupění. Jako země vstává na jaře díky činnosti Tvůrce, tak člověk povstává ze svého hříchu díky působení Vykupitele. Stvoření a dějiny jsou tím způsobem pod dohledem prozřetelného a spásného Pána, který poráží bouřlivé a ničivé vody a dává vodu, která očišťuje, zavlažuje a napájí. Pán totiž *uzdravuje ty, jimž puká srdce, a jejich rány obvažuje, ale také*

mračny zatahuje nebe, déšť připravuje zemi, dává vypučet na horách travě (Ž 146, 3.8). Žalm se tak stává zpěvem, který opěvuje Boží milost. A ještě jednou svátý Augustin, který v komentáři k našemu žalmu připomíná tento transcendentní jedinečný dar: »Pán Bůh ti v srdci říká: Já jsem tvé bohatství. Nestarej se o to, co slibuje tento svět! Buď pozorný k tomu, co ti slibuje Bůh, chceš-li zachovat spravedlnost; pohrdej tím, co slibuje člověk, aby tě vzdálil od spravedlnosti. Nestarej se proto o to, co slibuje svět! Uvažuj spíše o tom, co slibuje Stvořitel světa.« (cit. dílo s. 481).

L'Osservatore Romano 7. 3. 2002
Mezititulky redakce Světla

Pohoršení kříže

Zamyšlení na úvod pašijového týdne

Hle, tvůj Král přichází

Vstupuji do Jeruzaléma, abych zde dovršil dokonalou oběť poslušnosti. Vzdávám se zcela a beze zbytku sám sebe. Já, Pán nebe a země, skrze něhož všechno je stvořeno, stanu se posledním ze všech lidí. Nebude na mně podoby ani krásy, já, Bůh a Pán, budu červ a ne člověk. Můj vlastní učedník mě zaprodá nepřátelům, kteří mě zajmou, aby mě mučili, ponížili, zneuctili, přibíli na kříž a zabili. Ale to všechno se stane jedině proto, že sám chci. *Já sám dávám svůj život a nikdo mi ho nebere*⁽¹⁾. Přicházím vyplnit poslušně vůli Otce, abych tak napravil, co způsobila lidská neposlušnost. Spolu se starým člověkem musí takto zemřít i smýšlení starého člověka. Pojď se mnou a zůstaň se mnou, i když se ti bude zdát, že se v těchto dnech pohoršení všechno obrátí proti mně, že všechno moje úsilí se zvrátí v úplný nezdar. Je to hodina zkoušky a hodina pokušení. Všechny si vás ďábel vyžádal, aby vás tříbil jako pšenici⁽²⁾. Buďte vás tříbit podle toho, zda hledáte mne, nebo sebe. Jen ten, kdo upřímně hledá mne, věří mně a mému slovu, zůstane se mnou. Jak málo je však těch, kteří mi skutečně uvěřili v čase, kdy stále trvá pohoršení kříže.

Zástupy mi provolávají slávu, když přijíždím pokorně na oslátku, ale oni neoslavují mne, oni oslavují jen svůj sen o pozemském království a o svém blahobytu. Dávají tak jen najevo, že nepochopili nic z toho, co jsem tři léta hlásal. Brzy uvidíš, jak se zachovají, až zjistí, že nesplňují jejich očekávání. Zapomenou dokonce na všechna moje dobrodíní a zavrhnou mě. Dají přednost zločinci před Mesiášem. Jen málo hlasů zde potěší mé srdce: je to volání dětí, které vychází z čistého a nezištného srdce.

Kněží a přední muži mého lidu? *Ačkoliv jsem před nimi vykonal tolik znamení, neuvěřili ve mne*⁽³⁾. Myslí si, že je ohrožují, a tak stále více a usilovněji hledají způsob, jak mě odstranit a zničit. V čele mého národa, který si můj Otec vyvolil a chránil, stanuli pokrytci a slepí vůdcové, obílené hroby plné hniloby. Vydávají mě pohanům a svolávají tak na svou hlavu mou krev. *Toto je jejich hodina, vláda tmy*⁽⁴⁾. *Přestože ve mne uvěřilo mnoho předních mužů, kvůli farizeům se k tomu veřejně nepřiznají. Je jim totiž milejší chvála od lidí než sláva Boží*⁽⁵⁾.

Ani moji nejbližší se nevymanili ze svých pozemských představ. Dívají se na mě jen svým lidským zrakem, nikoliv zrakem víry, a čekají, kdy se naplní jejich osobní tužby. Byli svědky všech mých skutků a slyšeli všechno, co jsem mluvil. Promlouval jsem k nim důvěrně a bez podobnosti o svém království i o svém budoucím utrpení a slávě. Někteřím z nich jsem dal spatřit svou

slávu, ale na všechno zapomenou ve chvíli strachu a únavy! Až jim já, Pán a Mistr, jako jejich otrok umyji nohy, abych jim dal příklad, budou se za mémi zády dohadovat, kdo je mezi nimi větší. Hledají způsob, jak si zajistit výhodné místo. Až vystoupím na svůj trůn korunován trním, abych přitáhl všechny k sobě, oni se *rozprchnou a mne nechají samotného*⁽⁶⁾. I Šimon Petr, ačkoliv mě miluje prostě a upřímně, si tak zakládá na svém citu, že není schopen uvěřit, jak snadno mě zapře. Pochopí teprve, až ho jeho cit náhle zradí, když se ocitne sám tváří v tvář nepřátelům a přemůže ho jiný pocit: záchvat strachu. Ve všech těchto mých přátelích musí spolu se mnou zemřít i jejich falešné představy a sebeláska. Já však budu za ně prosit Otce, aby je ochránil od zlého a posvětil v pravdě⁽⁷⁾.

A přece, ještě dříve, než zemřu, když už se bude zdát, že jsem dokonale prohrál svou věc, pro tvou naději se jako jiskra v popelu náhle objeví víra ve mne a v moji lásku k lidem. Objeví se tam, kde by ji nikdo nečekal. Zločinec, který neviděl ani mé divy, ani mou slávu, jen moji potupu, přesto uvěří ve mne takového, jakého mě vidí: zhanobeného, pokořeného, zničeného, umírajícího. Ještě týž den bude se mnou v ráji! Jak rád bych řekl i všem svým vrahům stejná slova, jak rád bych je přijal do svého království. Ale dali přednost mému Nepříteli: *Zaslepil jim oči a zatvrdil jim srdce, aby očima neuviděli a srdcem neporozuměli, nenapravili se a já abych je neuzdravil*⁽⁸⁾.

Všechny mé učedníky zahanbí také křehké ženy, které jejich ryzí, nesobecká láska přivede neohroženě až k patě mého kříže. Nezaslouží si jejich věrnost, aby byly první z těch, kdo mě spatří po mém zmrtyvýchvstání?

Nade všechny však mi zůstává věrná moje Matka, která mlčí a trpí spolu se mnou, nevinná a čistá, aby svou spoluobětí z lásky i ona naplnila vůli mého Otce. Dám jí z kříže za Matku i tobě a ty se jí pod křížem odevzdej zcela a bezvýhradně. Jen u ní máš jistotu, že uprostřed všeho pohoršení zůstaneš mezi těmi, kteří jsou moji. *Nastává totiž soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vypuzen*⁽⁹⁾ a s ním i ti, kteří jsou jeho. *Já jsem nepřišel, abych svět soudil, ale kdo mnou pohrdá a moje slova nepřijímá, má svého soudce: to slovo, které jsem hlásal, bude ho soudit v onen den*⁽¹⁰⁾. *Já jsem přišel na svět jako světlo, aby žádný, kdo věří ve mne, nezůstal v temnotě*⁽¹¹⁾. *Dokud máš světlo, věř v to světlo, abys byl synem světla*⁽¹²⁾. *Blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší!*⁽¹³⁾

Bratr Amadeus

(1) Jan 10,18; (2) Lk 22,31; (3) Jan 12,37; (4) Lk 22,53;

(5) Jan 12,42-43; (6) Jan 16,32; (7) Jan 17,15.17;

(8) Jan 12,40; (9) Jan 12,31; (10) Jan 12,47-48;

(11) Jan 12,46; (12) Jan 12,36; (13) Lk 7,23

Liturgická čtení

Průvod s ratolestmi

Evangelium - Mt 21,1-11

Když se Ježíš a jeho učedníci přiblížili k Jeruzalému a přišli k Betfage u Olivové hory, poslal dva učedníky napřed a řekl jim: „Jděte do té vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a s ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně. A kdyby vám někdo něco namítal, řekněte: „Pán je potřebuje, a hned je pošle nazpátek.“ To se stalo, aby se splnilo, co bylo řečeno ústy proroka: „Řekněte siónské dceři: Hle, tvůj král k tobě přichází, pokorný, sedí na oslu, na oslátku, mláděti soumara.“ Učedníci šli a udělali, jak jim to Ježíš nařídil. Přivedli oslici a oslátko, prostřeli na oslátko své pláště a on se na pláště posadil. Veliké množství lidu pak prostřelo své pláště na cestu, jiní sekali ze stromů ratolesti a stláli je na cestu. Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: „Hosana synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Hosana na výsostech!“ Jakmile vjel do Jeruzaléma, vzrušení zachvátilo celé město a lidé se ptali: „Kdo je to?“ Ze zástupu jim odpovídali: „To je ten prorok, Ježíš z galilejského Nazareta.“

Ke mši

1. čtení - Iz 50,4-7

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení - Flp 2,6-11

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je roven Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium - viz Mt 26,14-27,66

Nestydět se za nezkrácené evangelium

Nestydím se za evangelium (Řím 1,16), vyznává apoštol Pavel a vyzývá svého žáka Timotea, aby se nestyděl za to, že je zajatcem v Pánu. Náš svět potřebuje nezhrozenou víru. V dějinách lidstva je nejdůležitější a do největší hloubky proměňující to, že Bůh se ve svém Synu Ježíši Kristu do všech důsledků stal členem lidské společnosti. Toto je rozhodující, nikoliv to, jak dobře lidé přijmou toto poselství.

Pro lidi ovšem na tom závisí úplně všechno. Přijetí nebo odmítnutí rozhoduje o zdaru jejich života. Křesťanské hlásání, které by ve svém středu neobsahovalo skutečnost, kterou se žádná jiná náboženství neodvážila do všech důsledků domyslet, vzdalo by se své nesrovnatelné hodnoty a své podstaty. Ale skutečnost, že Kristus je »bezkonkurenční Vykupitel«, se jeví modernímu myšlení tak nestravitelná, že se někdy i nám samým zdá rozumnější naše smýšlení podříditi smýšlení většiny našich současníků. Ale zachránit evangelium s jeho dynamikou se nám podaří jen tehdy, když uhájíme tuto provokující a přemáhající skutečnost. Nezapomínejme, že sám Bůh poselstvím kříže zasadil do evangelia pohoršení. Nezhrozená víra je proto současně víra, která vzdoruje všemu pohoršení.

Pravdy, kterým se velkým obloukem vyhýbáme

Současní nevěřící filosofové, jako např. Max Horkmeier, pranýřují pokus teologů překroutit jádro víry, jako je Nejsvětější Trojice, nebe a peklo, vtělení spojené s panenským porodem, skutečná přítomnost v Eucharistii, stejně jako změnit biblická vyprávění na pouhé symboly, aby snad »nenarážely«. Tito filosofové říkají: »Když teologové vyloučí dogma, je platnost jejich řeči nulová. Poddávají se totiž onomu strachu z pravdy, ve kterém je zakořeněna současná duchov-

ní plytkost.« Vtělení silou Ducha svatého z Marie Panny, inspirace svatých knih, skutečné Kristovo zmrtvýchvstání, skutečná přítomnost v Eucharistii, to všechno jsou základní pravdy, kterým se dnes velkým obloukem vyhýbáme. Ale takovým způsobem Církev svět nezachrání! Musí spíše dělat to nejpůvodnější a nejvlastnější, aby splnila svůj úkol, na kterém je založena celá její identita, totiž hlásat nezfalšovaného Krista a jeho království. Právě tak – a jen tak – vzniká duchovní prostor, ve kterém získávají mravnost a etika svou existenci, a to daleko za hranicemi samotných věřících.

Své odpovědnosti za společnost si musí být Církev vědoma v tom smyslu, že zviditelňuje to, co je božské a co z toho vyplývá pro mravnost. Musí být přesvědčivá. Když vytváří přesvědčení, otevírá prostor pro to, co jí bylo svěřeno a co se musí stát přístupné pro člověka skrze rozum, vůli a cit. Církev musí být připravena trpět; nikoliv skrze institucionální sílu, nýbrž skrze svědectví, skrze život a utrpení musí tomu, co je křesťanské, připravovat prostor a pomáhat tak společnosti, aby opět nalezla svou identitu. V osobě Ježíše Krista se Boží svět snesl do našeho světa. To se stalo viditelným a hmatatelným v určitém pevném bodě času a prostoru našich dějin. Spásá k nám přišla a už neodešla. Po zmrtvýchvstání se prostorová a časová přítomnost Boží v Ježíši Kristu rozšířila. Ale přítomná zůstala prostorově a časově v Církvi.

Kristus je definován v kristolologii jako »Ecce Deus« a »Ecce Homo«. Naše evropská antropologie je proto definována kristologicky: »pravý Bůh a pravý člověk«. Tato skutečnost víry totiž zdůrazňuje těsnou spřízněnost mezi božským a lidským, jejich naprosto podstatnou shodnost, která božskému Slovu umožňuje, aby se stalo nositelem lidské

přirozenosti. Původní podobnost člověka s Bohem, podle jehož obrazu byl člověk stvořen, se tedy naplňuje ve vtělení Božího Syna. Kristovo lidství tak zjevuje božskolidskou strukturu lidské přirozenosti. Neboť tak jako zrcadlo nemůže odrážet žádný neexistující předmět, tak je skutečně lidská osoba ve své žití po absolutnu a nekonečnu nevysvětlitelná bez absolutního Pravzoru. Právě v podstatně božské a božskolidské struktuře Jeho osoby odhaluje člověk představu Boha, a co více, skutečnou přítomnost božského a Jeho stvořitelenskou sílu, která vůbec není přirozená. Proto je otázka po člověku hluboce a především otázkou teologickou a pak teprve biologickou.

Svět se svými lidmi potřebuje poselství evangelia. Proto Církev, čím je menší, tím je pro svět s jeho velkými problémy důležitější. Nebezpečí pro Církev však spočívá v tom, že přistupuje na převládající myšlenkový svět současného ducha doby, a tak dělá sebe samu zbytečnou. Takové známky sebesekularizace se projevují nejen na akademické půdě, ale v každodenním životě Církve, když například charitativní činnost má větší kurs než liturgie. Kdo např. při výuce náboženství upřednostňuje jakési zbožné sociální učení před podstatnými pravdami evangelia, kdo vytlačuje z křesťanské víry a křesťanského života to, co nemůže nenarážet na pohoršení, jen aby se vyhnul narážení z fundamentalismu, vzdává se duchovního ve prospěch ducha doby.

Je Církev jen »jednou z mnoha nabídek«?

Trend k světonázorové změnitelnosti činí Církev i s jejím poselstvím bezvýznamnou. Jestliže má dnes platit: »Církev nesmí vystupovat s takovou zřetelností, jistotou a náročností«, pak je třeba odpovědět: »Ja-

kou slibnou perspektivu slibuje chytré přizpůsobené, zploštělé křesťanství, aby se vyplácelo se k němu hlásit a zachovávat mu věrnost? Kdo se může cítit přitahován tím, o čem, jak se zdá, není ani jeho hlasatel přesvědčen do té míry, aby měl odvahu to hlásat navzdory všem překážkám v úplnosti a nezkrácené?« Na pestrém trhu nabídek spásy je naše Církev dnes – jinak než dříve – jen jedním z mnoha nabízejících. Abychom mohli obstát proti mase šarlatánů, v zájmu lidí musíme v Církvi a s Církví zostrít a zvýraznit svůj teologicko-duchovní profil. *Pane, ke komu půjdeme?* (Jan 6,68) – vyznal Petr, na němž, jak známo, postavil Kristus svou Církev, a vyznal to v situaci, kdy se mnohým jevílo nezkrácené poselství jako nesnesitelné.

Stále znovu musíme čelit pokušení, že Církev se musí vyrovnat s určitými danostmi moderního světa, tedy s novým pojetím v oblasti manželství a rodiny a různými jinými partnerstvími, s člověkem pohrdajícími představami o hodnotě a důstojnosti embryonálních dětí a o mnohém dalším. Kdo si tak nepočíná, jde prý přímo do ghetta, jak se dnes říká. Strach před hrozbou bezvýznamnosti svádí proto mnohé k tomu, aby církevní nauku všude tam, kde se pro dnešní chápání jeví příliš neskladná, zkracovali a oslabovali její výpovědi a požadavky.

Jeví se to, jako by to bylo docela dobře míněno, skoro jako nutné zlo, že prý musíme kvůli lidem na sebe vzít takovou modernizaci, abychom ještě vůbec lidi oslovili. Ale je tato starost, ze které vyrostly takové úvahy, skutečně oprávněná? První křesťané se nacházeli v daleko obtížnější situaci než my dnes. Kdo tehdy vyznával Krista, byl pronásledován, ne jen že ho někdy někdo hanobil. Ale místo do ghetta vycházeli první křesťané na tržiště i v tehdejší překerní situaci. Oni se nejevili tehdy zvenčí jako nic jiného než sekta. Žili ve

společnosti, jejíž hedonismus je srovnatelný s dnešním. Ale zcela veřejně hlásali tehdejší době nezkrácené evangelium. Výsledek je nám všem velmi dobře znám. Zde tedy platí: Jdi a čiň i ty podobně, tzn. nestyď se za evangelium.

Podle Kristovy vůle neexistuje žádné moderní a přizpůsobené křesťanství za sníženou cenu. Církev roste, sílí a rozvíjí se svatostí svých členů. Zápas o novou evangelizaci Evropy je třeba vidět v souvislosti s přesvědčením sv. Augustina, který spatřoval ve světových dějinách boj se sebeláskou, dokud není proměněna v lásku k Bohu až k sebebepohrdání. Dějiny jsou nesený zápasem mezi láskou a neschopností milovat. Proto musí Církev i v osamělosti s důvěrou usilovat, aby se stala sama sebou, hlásala pravdu a žila láskou, které mají silu druhé nakažit a proměnit.

«Aby slyšeli Jeho pravdu, když kážeme»

Jeden ruský správní úředník se divil, když jeden pravoslavný misionář odmítal urychleně pokřtít pohany. Kněz odmítal všechny administrativní a především statistické obavy a nechával nevěřící, aby se velmi jasně cítili být obsluhováni Kristovou láskou a naslouchali Kristově pravdě. «Oni musí jednou začít dotýkat se okraje Kristova roucha svými rukama a ušima,» řekl, «musí cítit jeho nesmírnou lásku a pravdu, a pak je okouzlí sám Pán.» Je nám uloženo, abychom učinili Krista tímto způsobem hmatatelným a slyšitelným. Mohou se skutečně naši současníci dotýkat okraje jeho roucha, když přicházejí s námi do styku? Aby slyšeli jeho pravdu, když kážeme, to musí být naše trvalá starost. Jen přesvědčivá Církev může lidi přitahovat.

Joachim kardinál Meisner

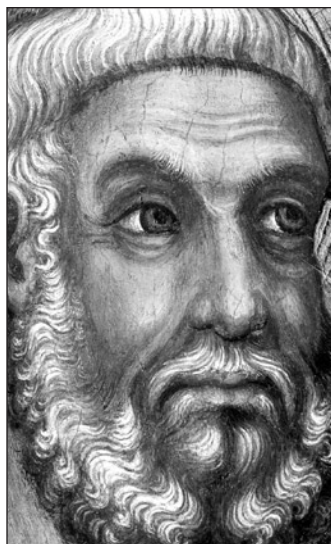
Předneseno ve Stuttgartu při mši svaté pro Německou biskupskou konferenci

Světlo z jiného světa (5)

KRISTUS ZJEVUJE NEJVNITŘNĚJŠÍ BOŽÍ PODSTATU

Podle slov Janova evangelia zjevuje Ježíš skutečně ve své viditelné lidské podstatě neviditelnou Boží podstatu (Jan 12,45). Toto tvrzení je vlastně nesmírná provokace. Pro zbožné židy bylo takové tvrzení rouháním proti Bohu: Pro ně, kteří poznali Boha jako vyvýšeného a vznešeného, je pohoršením myšlenka, že Bůh vystupuje jako sem tam putující rabí. A pro nežidy, Řeky, jejichž filosofie si představuje Boha jako absolutní jednotu, nehybnou a neproměnlivou, neschopnou trpět a vzdálenou od světa, je tato myšlenka prostě nepochopitelná.

Ježíš má být obrazem Božím? Tvrzení, které vyvolává pohoršení! Ale stává se to ještě skandálnější, když se podíváme, jaký osud »Boha-Člověka« na zemi potkal: táhne zemi jako potulný kazatel a nakonec skončí na kříži: svým národem nepochopený, svým přítelem zrazený, římskými okupanty popravený, docela jako

Bůh ve vzájemném sdílení s člověkem, který je adresátem zjevení.

mnoho obtížných provokatérů nepokojů. Nakonec je přibit na kříž. A to má být obraz neviditelného Boha (Kol 1,15): prokletý (Gal 3,13), rouhač proti Bohu

(Jan 10,33)? Jak napsal Pavel: *Pro židy je to urážející pohoršení, pro pohany bláznovství* (srov. 1 Kor 1,23).

Boží zjevení je něco zcela jiného, než jak by si je člověk mohl vymyslet. Vznesený Bůh

Slavná je odpověď, kterou dala Maria na Boží zjevení: Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova (Lk 1,38).

se má zjevit v podobě odsouzeného, ukřižovaného, v každém případě ztroskotaného člověka? Pro židovskou víru a filosofickou logiku je to nesnesitelné! Nejintenzivněji pojal toto pohoršení Ježíše Krista přesvědčený žid Šavel a začal proti němu nejdříve fanaticky bojovat.

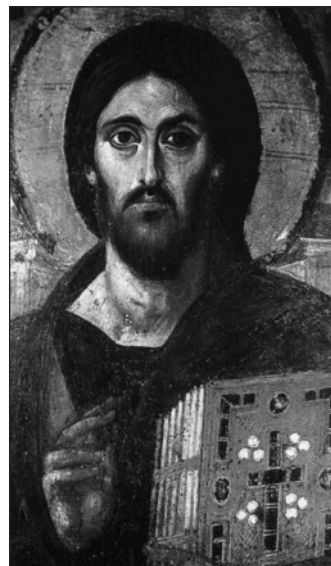
Toto zjevení je provokací. Ale není to snad ta nejlepší záruka pravdy? Něco takového přece není možno vymyslet, to je přece do očí bijící, že právě v tom se ukazuje pravda, která je nevymyslitelná. A opravdu je možno ji přijmout jen díky milosti! Šavel tuto milost zažil, když musel v okamžiku před Damaškem poznat, že všechno to je pravda. A co ho předtím pobuřovalo, to bude nyní nejvyšším způsobem chválit: ukřižovaného Krista, který je pro nás *Boží síla a Boží moudrost* (1 Kor 1,24).

Na kříži tedy Bůh odhaluje sám sebe. Evangelista Jan pro-

myslel toto nepředstavitelné sebeodhalení Boha, když dává každému detailu této události zvláštní teologický význam: Ježíš vydechl svého ducha (Jan 19,30), pak je mu proboden bok (Jan 19,34): vytéká krev a voda. To znamená: Bůh otevírá své nejnvnitřnější Srdce. Svátý Bernard z Clairveaux to ve svém vysvětlení vystihuje, když říká: »Tajemství srdce je odhaleno ranami těla, zjeveno je velké tajemství lásky, zjevena je propast božského milosrdenství.«⁽¹⁾ A podle Lukášova evangelia se roztrhne chrámová opona, která uzavírá pohled na to, co je nejsvětější (Lk 23,45). Také tím má být vyjádřeno: Bůh odhalil své nitro; otevřel se pro nás a navěky se již nezavře.

Jakou pomoc máme k pochození tohoto zjevení, které nese jméno Ježíše ukřižovaného, Ježíše z Nazareta? Jak je možno rozluštit paradox Kříže? K tomu je zapotřebí vnitřního osvětlení víry. A tak nám sám Bůh daroval pomoc tím, že Ježíše vzkřísil z mrtvých. Poslední není smrt, ale Život! O velikonočním ránu je učedníkům jasno, sice pomalu, ale přece od kořene: Poznávají, že Ježíš je skutečně to, za co se vydával. Velikonoce jsou počátkem víry. Když Tomáš poklekne před zmrtvýchvstalým Pánem a vyzná: *Pán můj a Bůh*

V Kristu Bůh zjevil sám sebe

můj (Jan 20,28), chápou učedníci, křesťané všech generací, co nepochopitelného se tu událo s Kristem. Bůh se vzdal svého tajemství, odhalil sám sebe nevymyslitelným a neobjevitelným způsobem!

A co to znamená konkrétně pro nás lidi? Co z toho pro nás plyne? Obdivuhodnou odpověď dává Pavel, když se mu v Damašku otevřely oči. Píše: *Žiji ve víře v Božího Syna, protože on mě miloval a za mě se obětoval* (Gal 2,20). Pavel pochopil všechno: všechno, co Ježíš koná, je láska. A proto také všechno, co Bůh je, je Láska. Jestliže v tom spočívá Boží podstata, že miluje svět, protože za něj vydal svého Syna, tak to také znamená, že zcela konkrétně **miluje mne**. Bůh se zjevuje jako **moje Spása, moje Záchrana, můj věčný Život!**

JAKÝ JE BŮH?

Když mluvíme o Bohu, nemůžeme nic dokázat. Můžeme jen pokorně poukázat, jak veliké a obdivuhodné je tajemství, ve které my křesťané můžeme věřit. Můžeme věřit, že Bůh se nám zjevil, nepřekonatelně se zjevil v Ježíši Kristu. Co nám Bůh chtěl říct ve svém Sy-

Kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal (Jan 12,45; 14,9).

nu, který za nás zemřel a vstal z mrtvých, je podle učení Církve **všechno!** Více nám ani Bůh o sobě říci nemohl, protože ve svém Synu nám daroval všechno (Řím 8,32), a to skutečně *jednou provždy* (Žid 10,10; Řím

Toto Boží zjevení je něco zcela jiného, než si lidé mohli vymyslet.

8,32). A více nám ani říci nepotřeboval, protože v Ježíši Kristu je celá naše spása, vše pozemské i věčné! On je celá *Boží dobrota a láska k lidem* (Tit 3,4), toto zjevení je nesrovnatelné a nepřekonatelné.

Shrňme tedy: My křesťané máme odpověď na otázku: *»Jaký je Bůh?«*! Naši odpověď jsme si sami nevynalezli ani nevymysleli. My nejsme objevitelé náboženství, nýbrž svědkové události, která se udála skrze Boha. A tuto událost nazýváme **Boží zjevení**. V tomto zjevení Bůh nejen že něco o sobě říká, nýbrž sám se zcela dává. Zjevuje sebe v osobě Ježíše Krista. Proto ON je náš **Pán** (Flp 2,11). Jeho smrt na kříži chápeme jako čin jeho nekonečné božské lásky; jeho slavné zmrtvýchvstání chápeme jako jistý důkaz toho, že Bůh nám všem chtěl darovat věčnou spásu. My křesťané se proto odvažujeme dát Bohu jméno, které označuje jeho nejvnitřnější podstatu. Bůh sám sebe definoval tímto jménem skrze Ježíše Krista. Zjevení je sebedefinice Boha jakožto Lásky. *Bůh je Láska* (1 Jan 4,8.16).

S tímto poznáním byli učedníci oslaveného Pána Ježíše poslání do světa a Církve je ono ustanovení, které má v Kristu zjevenou Boží lásku dosvědčovat po všechny časy. Jedno musíme ještě potvrdit: Náboženské přesvědčení sice v mnoha případech vedlo nebo může vést k nesnášenlivosti nebo fanatismu. U křesťanského náboženství tomu tak být nesmělo. Proč? Bůh se nám zjevil ja-

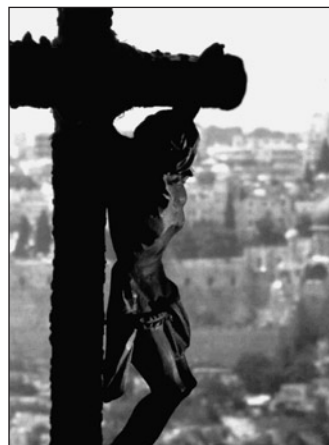
ko sebeobětující se Láska. Čím přesvědčenější je křesťan o tomto zjevení, tím přitažlivější musí být Boží láska: sebeobětující láska k druhým, jinak smýšlejícím a jinak věřícím.

Když se podíváme na zázrak zjevení, nemáme nejmenšího důvodu, proč bychom se z celého srdce neměli radovat z této jedinečnosti, která nám byla darována: z poznání Boha jako nezměřitelné Lásky. A tuto radostnou zvěst smíme a musíme s nadšením hlásat světu.

*Z německého originálu
Karl Josef Walner: Licht aus
einer anderen Welt, RKS 1010,
Viedeň, přeložil -lš-*

⁽¹⁾ Bernard: Super Cantica canticorum 61,4: *»Patet arcanum cordis per foramima corporis, patet magnum illud pietatis sacramentum, patent viscera misericordiae.«*

Co nám Bůh chtěl říct ve svém Synu, který za nás zemřel a vstal z mrtvých, je podle učení Církve všechno!

MODLITBA VE STÁŘÍ

*Trpělivé a odevzdané stáří
dej nám, Pane!
Stáří opětovné obnovy dej
nám, Pane!
Pokorné a vděčné stáří dej
nám, Pane!
Pokojné a útěchyplné stáří
dej nám, Pane!
Spásnou bázeň před Tvým
soudem dej nám, Pane!
Abychom přijali
poslední svátosti
při plném vědomí,
dej nám, Pane!
Od egoistického stáří
vysvobod' nás, Pane!
Od mrzutého a hněvivého
stáří vysvobod' nás, Pane!
Od neužitečných stížností
a nářků vysvobod' nás,
Pane!
Od zneklidňujících
vzpomínek vysvobod'
nás, Pane!
Od úzkostí a pochybností
vysvobod' nás, Pane!
Od náhlé a nenadálé smrti
vysvobod' nás, Pane!
Naše tělesné a duševní
utrpení přijmi jako oběť,
Pane!
Krásou svaté víry osvit
naše stáří, Pane!
Skrze naději na naše zmrt-
výchvstání proměň nás,
Pane!
Ó Bože, dej mi milost,
abych snášel trpělivě zkouš-
ky stáří, aby můj život nebyl
pro druhé břemenem,
nýbrž povznesením.
O to tě prosíme skrze Krista
našeho Pána. Amen.*

*Bez Božího zjevení zůstávají
poslední otázky člověka
v neproniknutelné temnotě.
Skrze zjevení vniklo Světlo do
naší temnoty, i když mnohé
zůstává tajemné (srov. 1 Kor
13). Poslední jasnost nám
bude darována, až uvidíme
Boha tváří v tvář.*

Světce Eucharistie - Pius X.

2. června 1835 - 21. srpna 1914

Dětství a mládí

Žádný z papežů nevstoupil do povědomí věřících jako papež Eucharistie tak jako sv. Pius X.

Josef Sarto se narodil 2. června 1835 v Riese (Treviso, Itálie) jako druhé z deseti dětí listonosě Giambattisty a Markéty Sartových. Záhy pocítil povolání ke kněžskému stavu, i když dosažení tohoto cíle se vzhledem k hospodářským poměrům rodiny jevílo jako téměř nemožné. Dne 1. září 1845 byl biřmován, 6. dubna 1847 jako dvanáctiletý přijal první svaté přijímání. Snad to není jen zbožně vy básněno, když se tomuto mladému člověku klade do úst věta, že když byl jednou papežem, nenechal by děti na spojení s božským Přítelem dětí tak dlouho čekat. Každopádně projevoval po tomto prvním svatém přijímání silný sklon k Eucharistii, který se projevil naplno, když po gymnaziálních studiích v Castelgandolfo Veneto a po teologii v Padově byl 18. srpna 1858 v Castelfranco Veneto vysvěcen na kněze.

Již jako o kaplanu v první farnosti v Tombolo bylo o něm řečeno: Ráno vstával velmi časně, a aby nerušil kostelníka, sám otevíral kostel. Tam se modlil a rozjímal před Nejsvětější svátostí. Teprve pak přistupoval k oltáři a sloužil s rostoucí radostí mši svatou. Dělal to v tak hlubokém usebrání, jako by zapomněl na celý svět. Jeden muž z vesnice řekl jednou ve své prosté víře: »Zdalo se mi, jako bych viděl u oltáře samotného Krista.«

Pak byl celý den na cestách, všude tam, kam ho volala povinnost... Zvláště obětavý byl v těch dnech, kdy nasazoval všechny síly, aby připravil děti na první svaté přijímání a povzbudil věřící k vnitřní úctě k Nejsvětější svátosti. Ostatně k té dával ustavičně sám příklad nejen tím, jak

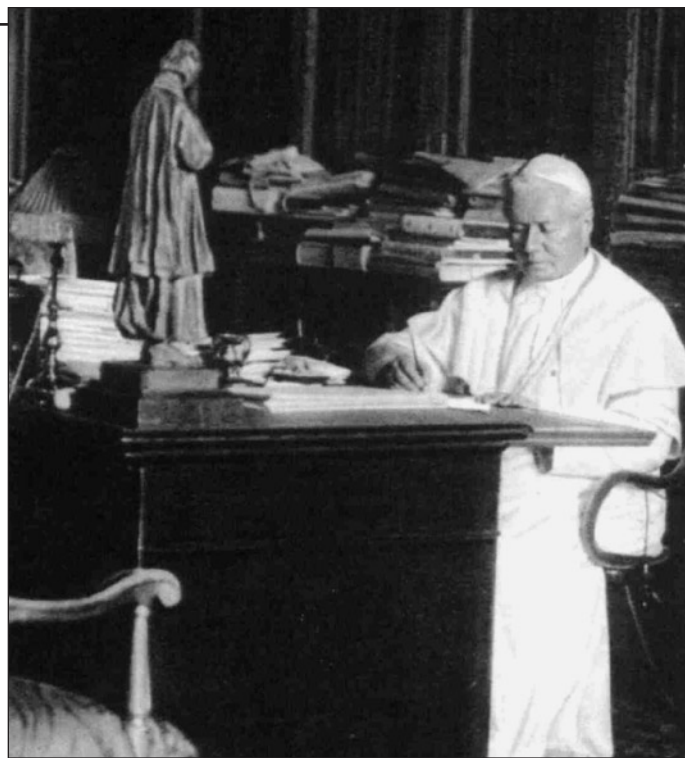
sloužil mši svatou, ale pokaždé, když vystavoval slavnostně Nejsvětější svátost.

Horlivý kněz

Podobně se o něm vypráví jako o faráři v Salzanu (1867-1875): *Horlivost pro spásu duší ho stravovala.* Jeho každodenní práce se odehrávala mezi oltářem, kazatelnou a zpovědníci...

Aby spojoval lid své farnosti stále co nejvnitřněji s Církví, staral se o to, aby se krása obřadů rozvíjela ještě slavnostněji, spořádaněji a přesněji v duchu liturgie. Dbal úzkostlivě na čistotu všech věcí, které byly určeny pro oltář, pečoval o bohoslužebná roucha a svaté nádoby. Pilně pěstoval chrámový zpěv s dětmi, mládeží i dospělými. Bratrstvo Nejsvětější Svátostí, ve kterém už nebylo pravého života, probudil k nové horlivosti, podporoval »čtyřicetihodinovou pobožnost«, povzbuzoval k častějšímu přijímání svátosti pokání a svatého přijímání a začal slavnostním způsobem konat den prvního svatého přijímání dětí, které nechal přistupovat ke stolu

V domě Sartových vládla prostota, chudoba, práce - a především láska Boží...

Papež Eucharistie, sv. Pius X.

Páně mnohem mladší, než bylo tehdy zvykem. Jeho tehdejší biskup Zinelli z Trevisa podal po své vizitě v Salzanu tuto zprávu: *»Ve farnosti panuje výtečný náboženský duch; obyvatelstvo je svorně sdruženo kolem svého faráře; účast na svátostech je velmi potěšující, počet svatých přijímání je vysoký; děti jsou velmi dobře vyučovány v náboženství; všechno, co souvisí s bohoslužbou, je v nejlepším pořádku.«*

Když se stal Josef Sarto dómským kanovníkem a současně spirituálem kněžského semináře (1875-1884), dokázal tím nejlepším způsobem učit kandidáty kněžství stejné eucharistické zbožnosti. Monsignore Zumburini, tehdejší biskup v Udine, řekl o svém někdejším spolužákově Sartovi: *»Šťastná diecéze Treviso, která má takový poklad, jako je Sarto! Nikdy jsem nepoznal nikoho, kdo by byl tak dobrý, tak hodný, tak dobročinný, tak svatý jako on.«*

Duchovní obnova

Když se stal Josef Sarto biskupem v Mantově (1885-1894), byly tam, jak sám napsal, *»zpuštělé kostely, opuštěné oltáře, mlčící kazatelny, prázdné zpovědnice, protože chybělo mnoho kněží, kte-*

ří by mohli konat tuto vznešenou službu«.

Biskup Sarto podnikl všechno možné, aby tuto situaci zlepšil. Uspořádal po prvé po 200 letech v Mantově diecézní synodu, na které se projednávaly životně důležité otázky z oblasti liturgie, víry, výuky náboženství, svátostné služby a byly přijaty odpovídající závěry. Především se mu jednalo o lepší náboženskou výchovu dětí. V adventní a postní době měly mít děti každý den výuku k přípravě na svatou zpověď a svaté přijímání.

Kromě toho bylo třeba se především starat o řešení nedostatku kněží. Biskupu Sartovi ležela na srdci obzvláště eucharistická zbožnost: *Kněz musí své jednání, své kroky a své zvyklosti uvést do souladu se vznešeností svého povolání a nesmí dělat nic, co by nesloužilo vnitřnímu povznesení. Kněz, který u oltáře takřka překračuje hranice smrtelnosti a stává se současně jedno s Bohem, je vždy týž, i když sestoupí zpět ze stupňů posvátné Hory a opouští chrám. Ať je kdekoliv, ať jde kamkoliv, nepřestává být knězem, a je ustavičně zavázán představovat každodenně vážnost a důstojnost svého stavu*

odpovídajícím způsobem.» Tak psal biskup Sarto kléru mantovské diecéze. Také v Mantově dával biskup Sarto svým životem kněžím příklad toho, co od nich požadoval. *»U oltáře a během kázání byl tak projasněný, že se lidem jevil více nebeský než pozemský. Výsledek tomu odpovídala: zpovědnice byly obležené, svatých přijímání bylo bezpočet.*«

Zvláštní záležitost jeho srdce

Úcta k Nejsvětější svátosti ležela mantovskému biskupovi obzvláště na srdci. Proto často pořádal se svými kněžími adorace, po kterých následovala promluva o Eucharistii. Také v Mantově přivedl opět Bratrstvo Nejsvětější svátosti k rozkvětu a nařídil, aby se nemocným nosilo Sanctissimum nikoliv skrytým způsobem, nýbrž slavnostně středem klaněících se věřících. Doporučoval naléhavě časté přijímání Eucharistie a zvláště propagoval sv. přijímání dětí, což je pokládáno za základní ideu jeho episkopátu v Mantově a za předehru jeho dekretů o svatém přijímání, skrze které pak později jako papež oživil nejkrásnější tradice Církve. K vzestupu eucharistické zbožnosti dal ve své diecézi slavit celý rok 300. výročí smrti sv. Aloise, syna diecéze Mantova, protože tento mláde-

Prostá kuchyně domu Sartových

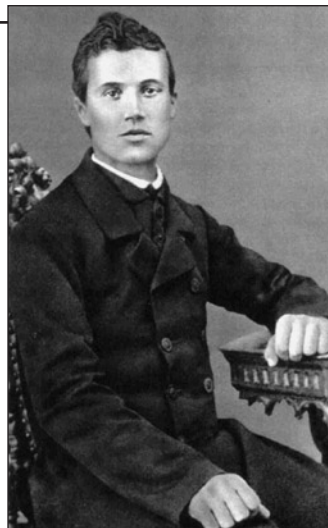

nec bral týdenní svaté přijímání s třídní přípravou a třídním díkyčiněním tak vážně, že z toho vzešla síla pro jeho úsilí o dokonalost.

Také působení patriarchy Sarta v Benátkách bylo ve znamení Nejsvětější Eucharistie. 6. dubna 1895 svatokrádežná ruka uloupila ciborium s Hostiemi z hlavního oltáře u karmelitánů a rozsypala je na ulici. Toto rouhání naplnilo celé Benátky a především jejich patriarchy bolestí a rozhořčením. Kardinál Sarto se obrátil na věřící dojemným pastýřským listem a vyzval je, aby eucharistického Bohočlověka odprošovali v třídní kající pobožnosti za tento svatokrádežný zločin. V poslední den tohoto tridua nesl patriarcha Sarto v slavnostním procesi Nejsvětější svátost benátskými ulicemi a obrátil se k lidu uchvacujícími slovy.

Časté a včasné svaté přijímání

Jeho láska k Nejsvětější svátosti se projevovala znovu a znovu v jeho kázáních, pastýřských listech, ano i v jeho soukromých rozhovorech: neúnavně doporučoval i v Benátkách časté svaté přijímání. Jako v Salzanu a v Mantově přikládal velkou váhu tomu, aby děti byly připuštěny ke svatému přijímání již v útlém věku;

Josef Sarto v době studií

povzbuzoval kněze, aby nepřipisovali tak velký význam věku dětí, nýbrž aby dbali pouze o to, aby děti byly co nejvíce poučeny o nezákladnějších pravdách víry. Jeho záměr podporovat svátostný život ve své diecézi byl zcela evidentní. Aby přivedl lidi k životu z víry a uschoptil je řešit ve svém životě i sociální problémy, znal jen jediný prostředek: návrat k eucharistickému Spasiteli, návrat ke stolu Páně, u kterého jsou všichni lidé bratry a sestrami Krista, který se s nimi co nejtěsněji spojuje a chtěl by i je všechny tak spolu spojit v lásce.

Eucharistický kongres

Po všem, co bylo dosud řečeno o pastorační práci benátského patriarchy, můžeme pochopit, že v něm uzrál plán velkého eucharistického kongresu. Na biskupské konferenci benátské provincie navrhl patriarcha Sarto přítomným biskupům uspořádání eucharistického kongresu v Benátkách. Všichni souhlasili a usnesli se požádat papeže Lva XIII. o schválení tohoto plánu. To jim bylo s radostí uděleno.

Okamžitě přistoupil patriarcha k bližším přípravám, aby zajistil slavení tohoto kongresu důstojný a povznášející průběh. Osobně se účastnil všech zasedání přípravné komise, konal vysvětlující přednášky, uspořádal v kostelích v blízkosti centra střídavé noční adorace před Nej-

světější svátostí, spojené s kázáními o Eucharistii.

Ráno 9. srpna 1897 zahájil kardinál Sarto v největším chrámu v Benátkách, kostele sv. Jana a Pavla, eucharistický kongres v přítomnosti 3 kardinálů, 29 biskupů, nejvýznamnějších zástupců kléru a katolických laiků celé Itálie před obrovským množstvím věřících kázáním plným hlubokých myšlenek. Během tří dnů trvání kongresu vypadaly Benátky jakoby proměněné na obrovský Boží dům. Věřící se účastnili jednotlivých akcí v hlubokém usebrání. V kostele sv. Jana a Pavla promlouvali k lidu nejlepší kazatelé. Odtud spěchaly tisíce věřících zpět do města do kostelů,

Ve světle olejové lampy již jako kaplan Josef Sarto dlouho do noci studoval a psal své modlitby. Na spánek mu zbývalo jen málo času.

aby se modlili před vystavenou Nejsvětější svátostí. Ta byla vystavena ve dne v noci. Nočních adorací se často účastnil v různých chrámech sám patriarcha a nedbal při tom na námahu náročného každodenního programu. Jestliže byl benátský eucharistický kongres korunován tak velkým úspěchem, bylo to nepochybně díky hojným modlitbám před Nejsvětější svátostí. Zde prosil kardinál Sarto naléhavě spolu s věřícími ustavičně Pána, aby dal oněm dnům přinést vytoužené plody obnovy života z víry. Eucharistický kongres byl svým potěšitelným velkým úspěchem rovněž zásluhou patriarchy, jeho velké horoucí lás-

ky k Ježíši Kristu v Nejsvětější svátosti oltární a jeho neúnavné horlivosti pro duše.

Všechno obnovit v Kristu

Po všem tom, co ukázal Josef Sarto ve svém dosavadním životě jako kněz, biskup a patriarcha ve své eucharistické zbožnosti a v její rostoucí intenzitě, není vůbec divu, že se 4. srpna 1903 stal nástupcem apoštola Petra jako Pius X., aby se během deseti let svého pontifikátu projevil jako »papež Eucharistie«, kterému se jeho heslo: *Instaurare omnia in Christo* stalo skutečně záležitostí jeho srdce.

Z mnohého, co zde bylo řečeno, vyplývají nepochybně oba dekry o svatém přijímání *Sacra Tridentina Synodus* z 20. prosince 1905 a *Quam singulari Christus amore* z 8. srpna 1910. V době, kdy Josef Sarto začal své kněžské působení, převládalo v širokých kruzích přísné pojetí, pokud je o povolení častého svatého přijímání a o věk dětí, které mohou být připuštěny k prvnímu svatému přijímání. Působilo to např. velké podivení, že farář Sarto dával přistupovat ke stolu Páně dětem, které ještě zdaleka neměly tehdy obvyklých 12 let. Mohl se však odvolat na učení sv. Tomáše, který píše, že děti mohou přijímat

Eucharistii, jakmile rozeznávají eucharistické způsoby od obyčejného chleba, a tak jsou schopny vnímat opravdovou úctu k Nejsvětější svátosti oltární. Jako benátský patriarcha i jako římský papež uspořádal již v druhém roce svého pontifikátu eucharistický kongres, na kterém posílal a formálně zapřísáhl kněze, aby doporučovali věřícím čas-

té svatě přijímání. Ještě týž rok 20. prosince 1905 se objevil velký dekret o denním svatém přijímání.

Dne 15. září 1906 následovalo vyhlášení, že dekret o častém anebo denním svatém přijímání se týká také dětí. Poté 7. prosince 1906 zmírnil papež nařízení o eucharistickém postu pro dlouhodobě nemocné, aby mohli častěji přistupovat ke svatému přijímání. Dne 8. května 1907 zrušil Pius X. zákaz podávat svatě přijímání v soukromých kaplích.

Zde se velmi hodí uvést naléhavou výzvu, kterou adresoval sv. Karel Boromejský svým kně-

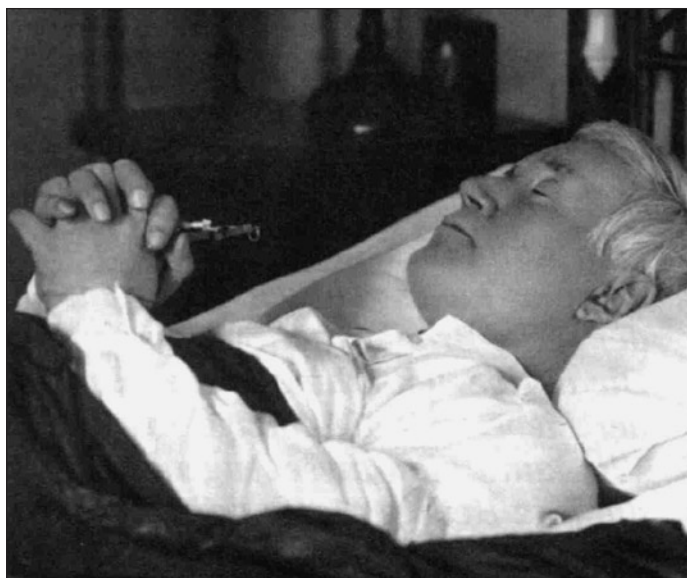
žím: *»Milovaní bratři, když uvážíme, co Velikého a Vznešeného vložil Pán do našich rukou, musí tato pocta mít v sobě velkou sílu, aby nás přiváděla k opravdu duchovnímu životu. Neboť co nesvěřil Bůh do mých rukou, když do nich položil svého jediného jednorozeného Syna, stejně věčného a stejně velkého, jako je ON sám? Všechna bohatství vložil do našich rukou, svátosti a milosti, pak duše, které jsou MU dražší než všechno ostatní, a které ON miloval jako sám sebe, protože je vykoupil svou předrahou Krví.«*

Přímluvce v nebi

Nebyla to jistě náhoda, že jeden z posledních listů papeže Eucharistie bylo průvodní slovo, které dal svým legátům pro eucharistický kongres v Lurdech. Dne 21. srpna po přijetí svatého Pokrmu na cestu, této »eucharistické záruky budoucí slávy«, odešel Pius X. do nebeské vlasti. Papež Pius XII. ho 3. června 1951 blahorečil a 29. května 1954 svatořečil. V mešní oběti ke cti svatého papeže Pia X. modlí se Církev o jeho svátku (21. srpna) tuto modlitbu nad dary: *Pane, přijmi naše dary a dej nám, abychom podle odkazu svatého papeže Pia X. důstojně slavili božská tajemství a přijímali je s věřícím srdcem.* A v závěrečné modlitbě pak: *Pane, náš Bože, vyslyš přímluvy sv. papeže Pia X. ... On zval Tvé věřící naléhavě k svaté mešní oběti; upevni nás skrze sílu tohoto pokrmu ve víře a sjednot' nás v lásce!*

Z FeL 86/2002
přeložil -lš-

Tvář Pia X. v životě i ve smrti vyzářovala mimořádnou ušlechtilost a duchovnost, široké vzdělání, proniknuté hlubokou zbožností

SPOJENÉ SEKTY

Novopohanské a ezoterické sekty usilují v Německu o uznání jako náboženská společnost. Prvním krokem k tomu je vytvoření střešní organizace. V preambuli jejich prohlášení se píše: *»Věříme v oduševnění celé přírody. Božské se odráží v každé hvězdě, rostlině, zvířeti a člověku.«*

Sdružené sekty se nazývají »Společnost pro udržení a podporu přírodních náboženství a arkánních disciplín«. Společnost odmítá extrémní pravicové kultury. Do tohoto spolku patří také problematická Thelema-společnost, jejíž zakladatel hlásá heslo: *»Celý zákon spočívá v tom: Dělej, co chceš.«*

Podle kath-net

Velký pátek bez konce

Dopis matky Terezy kněžím

Kardinál Newman napsal nádhernou modlitbu, ve které odhaluje rozmluvu svého kněžského srdce s Bohem:

Milý Ježíši, pomáhej nám, abychom všude šířili tvou vůni. Pronikni naše duše svým Duchem a svým životem. Pronikni nás a vezmi si nás do vlastnictví, aby náš život vyzařoval jen tebe. Vyzařuj z nás a buď v nás tak, aby každý, koho potkáváme, mohl poznat v nás tvou přítomnost. Dej jí prozařovat, aby bylo vidět ne nás, ale jen Ježíše. Zůstávej u nás, pak budeme svítit jako ty, pak budeme moci být pro druhé světlem; budeš to ty, kdo skrze nás ozařuje druhé. Nauč nás velebit tě podle tvého zalíbení tím, že jsme pro druhé světlem. Dej, ať hlásáme tebe, abychom kázali nikoliv slovy, nýbrž svým příkladem. Skrze nadšení, skrze soucitné jednání, skrze viditelnou lásku, která přináší vstříc naše srdce. Amen.

Všude, kam přicházíme, nacházíme lidi s tak nesmírným hladem po Bohu, hladem, který můžete utišit jen Vy, kněží, neboť ve Vás je Ježíš. Oni očekávají, že k nim přijde Ježíšova něžnost a láska skrze Vás. Potřebují Vás, abyste se jich dotkli jeho vůní a jeho soucitem.

V našich domech umírání vidíme lidi, kteří strašlivě trpí. Naše sestry vědí, že těmto lidem mohou pomoci k Bohu, jen když do nich vlijí Ježíšovu něžnost a lásku. Před několika dny, když jsem byla v našem domě v Kalkatě, vstoupil dovnitř jeden muž a běžel, aniž by něco řekl, přímo ke mně do sektoru pro ženy. Uviděl jednu sestru, jak omývá někoho, kdo byl špinavý a plný červů, právě ho přivezli z ulice. Zůstal stát a díval se nejdříve na její ruce, pak na její tvář a do jejích očí.

A náhle mohl vidět, že skrze tyto ruce, skrze tuto tvář a skrze tyto oči proudí Boží láska. Když opouštěl dům, zastavil se u mne a řekl mi: »Přišel jsem jako bezbožník a plný úzkosti, odcházím s novým pochopením Boží přítomnosti ve svém srdci. Nyní vím, že Bůh nás miluje. Viděl jsem tuto lásku v pohybech té sestry a v jejích očích. Ve způsobu, jak tato sestra zacházela s pacientem, jsem mohl vidět, že ona ví, že slouží Bohu.«

Jindy v New Delhi mi řekl ministr sociální péče: »Matko Terezo, vy a já děláme stejnou sociální práci, ale mezi námi je veliký rozdíl. Vy to děláte pro někoho a my to děláme pro něho.« Pro někoho. Jako kněží buďte si vědomi, že to je to, co Vás musí motivovat. Muž, žena, dítě, které k Vám přichází a potřebuje pomoc, to je někdo. A tento někdo je Ježíš.

O něco dříve sebraly naše sestry na ulici jednoho muže a odstraňovaly zbytky cárů kůže, které měl přilepené na zádech. Přinesly ho do našeho domu ve strašném stavu, ale zemřel s obdivuhodným úsměvem na tváři. Zeptala jsem se sestry, které se o něho staraly: »Co jste cítily v hloubi svého srdce, když jste se ho dotýkaly?« Jedna mla-

dá sestra odpověděla: »Matko, byla jsem si jista, že se dotýkám Ježíše; to je jeho tělo a bylo to jeho utrpení, jeho strašné utrpení, na kterém jsem měla účast.«

My potřebujeme Vás kněže, abyste nás tomu učili, abyste nám pomáhali realizovat tuto Ježíšovu přítomnost. Potřebujeme Vás, abyste nás naučili, jak můžeme být svaté. Ovocem modlitby je čisté srdce a Ježíš nám říká, že ti, kteří mají čisté srdce, mohou vidět Boha (Mt 5,8). Jiným plodem modlitby je hlubší víra a plodem této víry je láska a plodem lásky je služba (2 Petr 1,5-7).

Na slovo kněze se kousiček chleba stává Kristovým tělem, chlebem života. Pak nám dáváte tento chléb života, abychom získaly životní sílu a staly se svatými. Ale my Vás také potřebujeme, abyste utišili náš hlad po Ježíši tím, že nás učíte svatosti. Abyste to dělali, musíte být nejdříve sami svatí, protože nemůžete dát to, co nemáte. Proto jsou tyto exerciční dny velkým darem Božím nejen pro Vás, ale pro nás všechny, které budeme obohaceny tím, co Vy přijmete. Podělte se s námi o to, co přijmete. My a naši lidé hladovíme po Bohu, hladovíme po svatosti. Mám stejný hlad, jaký jsem našla u hinduistů a muslimů.

Víte o tom, že jsem od lidí z ulice více přijala, než jsem jim dala? Naučila jsem se tolik, když

jsem viděla, jak touží po Bohu. Naučila jsem se od nich, jak musím milovat Ježíše tím, že mám účast na jeho umučení.

Jednoho dne přinesli do našeho domu muže, jehož polovina těla byla sežraná. Celého ho pokrývali červi a jeho zápach byl tak strašný, že nikdo při něm nemohl vydržet. Šla jsem a čistila jsem ho, a když jsem to dělala, díval se na mě a ptal se: »Proč se se mnou trápíte a děláte to? Všichni ostatní mě odstrkují. Proč přistupujete tak blízko a trápíte se, abyste mi pomohla?« Odpověděla jsem mu: »Miluji vás, protože Ježíš sdílí s vámi vaše utrpení. Pro mne jste Ježíš, který ke mně přichází ve své bolestné podobě.« Pak se na mě podíval a řekl mi: »Ale když ke mně přistupujete tak zblízka a děláte to, co děláte, i vy sdílíte jeho utrpení.« »Ne,« odpověděla jsem, »já sdílím jen radost tím, že vás miluji a že ve vás miluji Ježíše.« A víte, co mi potom řekl tento hinduista? Řekl: »Pochválen buď Ježíš Kristus!« Bez jediného slova stížnosti nebo výkřiku bolesti, zatímco tito dlouzí červi dále žrali jeho tělo. On realizoval, že je někdo, kdo má význam, někdo, kdo je milován.

Vy můžete používat slova, jak jste zvyklí: Hlad po lásce, hlad po soucitu, hlad po svatosti, hlad po Bohu. To je ten hlad, o kterém mluvím a který vidím ve všech těchto lidech. My se po-

koušíme jim prokázat dobro a snažíme a učíme se jejich velké utrpení obětovat za mír ve světě. Ještě jednou vám říkám, že my dostáváme více než dáváme, protože tito obdivuhodní lidé nám dávají příležitost být denně 24 hodin ve styku s Kristovým utrpením. Ježíš sám nám řekl: *Co jste učinili jednomu z nejmenších těchto bratří, mně jste učinili.* (Mt 25,40). Když to řekl, musí to být pravda!

Z-sks- 8/2002
přeložil -lš-

Posledních sedm slov Ježíše na kříži

Pane Ježíši Kriste, ve svých posledních slovech na kříži nám ukazuješ smýšlení svého Srdce. Ukazuješ nám svou jednotu s Otcem, svou starost o Matku a svou lásku ke mně. Chtěl bych porozumět Tvé řeči i Tvému mlčení, a proto Tě prosím: nauč mě v pravý čas správným způsobem mluvit i mlčet.

PRVNÍ SLOVO

Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí. (Lk 23,34)

Pane Ježíši Kriste, Pilát Tě odsoudil k smrti. Vojáci vykonávají strašný ortel a přibíjejí Tě na kříž. Tvoje první slovo na kříži bylo: *Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.* To bylo Tvoje poslání: milovat a odpouštět. Ty omlouváš, zatímco já spíše obviňuji a odsuzuji. Lásky, která omlouvá, je také pravda, která postihuje to, co je správné, ale patří k ní i odvaha a síla vyslovit vždy znovu slovo odpuštění. Kolikrát jsem se již modlil: »Odpusť nám naše viny, jako my odpouštíme našim viníkům.« Kéž by tomu bylo tak, abych byl vždy připraven odpouštět.

Pane, Ty jsi dosáhl odpuštění a smíření svou předrahou Krví. Děkuji Ti za Tvé slovo a za Tvou lásku a prosím Tě: Pomáhej mi, abych odpouštěl i těm, kteří se mnou jednájí nespravedlivě nebo mě urážejí.

DRUHÉ SLOVO

Ještě dnes budeš se mnou v ráji. (Lk 23,43)

Pane Ježíši Kriste, Ty jsi otevřel zločinci v poslední hodině jeho života ráj. Ty jsi dal životu, který byl zbloudilý, novou hodnotu svou odpouštějící láskou. Zločinec litoval svých vin, a Ty jsi mu odpustil jeho hříchy a dal mu nový dnešek. Pane, ukaž nám, že nezatrácuješ žádného člověka, že nedolomíš nalomenou třtinu. Zločincova prosba o slitování zasáhla Tvé Srdce.

Děkuji Ti, že i moje volání proniká k Tvému Srdci. Prosím Tě, mysl na mě v poslední hodinu mého života, dej mi, abych mohl uslyšet Tvá slova: Ještě dnes budeš se mnou v ráji.

TŘETÍ SLOVO

Ženo, to je tvůj syn. Synu, to je tvá matka. (Jan 19,26)

Pane Ježíši Kriste, Ty máš vždy před očima nouzi druhého a máš soucitné Srdce. I na kříži se staráš o svou Matku a učedníka, kterého miluješ. Tak jak patří Tobě, tak mají patřit i sobě navzájem. Ty víš, jak velice se navzájem potřebujeme. Je to Tvoje vůle, aby lidé byli zachraňováni skrze jiné lidi. Ty jsi svěřil svou Matku učedníkovi a tak jsi ji dal nám všem za Matku a Přímiluvkyni.

Děkuji Ti za Tvou starostlivost o mne a prosím Tě, učiň mě otevřeným k lidem, kteří jsou v nouzi. Dej, abych sloužil jako Maria.

ČTVRTÉ SLOVO

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? (Mk 15,34)

Pane Ježíši Kriste, ve svém utrpení se cítíš osamocen a ode všech opuštěn, dokonce i od Otce, a proto ses modlil: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* Nouze celého lidstva padá nyní na Tebe. V životě znamenal Otec pro Tebe všechno, odevzdávals Mu své radosti i bolesti, trávil jsi celé noci na modlitbách. Od Něho jsi přijal kalich utrpení. Jeho vůli jsi plnil ze všech sil a odevzdaně. Nyní musíš prožívat a vytrpět, že tento Otec mlčí.

Pane, pro svou opuštěnost, zůstávej s námi, když jsme opuštěni od lidí, i když neslyšíme od Otce žádnou odpověď na své prosby. Jak často jsem však já opustil Tebe!

PÁTÉ SLOVO

Žízním! (Jan 1928)

Pane Ježíši Kriste, ve svém životě jsi mnoho trpěl žízní a touhou, ale teprve na kříži ji vyslovuješ: *Žízním!* Snášel jsi za nás bolesti a utrpení. Podáváš nám kalich

se svou Krví a říkáš: *Kdo pije mou Krev, má život věčný.* Ale Tobě podali ocet. Zveš mě: *Kdo žízní, ať přijde ke mně a pije.* Já jsem se však tak často pokoušel uhasit svou žízeň a svou touhu z jiných pramenů. Dával jsem přednost viditelným a časným věcem před věčnými dobry.

Pane, dej mi velkou touhu po Tobě, po Tvé drahocenné Krví v Nejsvětější svátosti. Dej mi utišovat Tvou žízeň tím, že zmenšuji nouzi druhých skutky tělesného a duchovního milosrdenství.

ŠESTÉ SLOVO

Dokonáno je! (Jan 19,30)

Pane Ježíši Kriste, je zapotřebí mnoho síly, odvahy a vytrvalosti, abys s rozhodností a věrností vyplnil vůli Otce. Ty jsi všechno vykonal tak, jak to

chtěl Otec. Je naplněna námaha, nouze, boj, úkol a poslání Otce: vykoupení světa skrze Tvou krev. Pane, děkuji Ti za Tebe samého. V mém životě zůstává mnoho věcí neuskutečněných, zanedbaných a ztracených. Je mnoho toho, co jsem nedokonal.

Prosím Tě s žalmistou: *Neuchvacuj mě uprostřed mého života.* Neodvolávej mě, dokud dílo mého života není dokonáno. Tolik Tvých darů, které jsi mi dal, jsem lehkomyšlně utratil. Až budu umírat, kéž bych mohl zvolat: Je dokonáno!

SEDMÉ SLOVO

Otče, do tvých rukou poručím svého ducha. (Lk 23,46)

Pane Ježíši Kriste, Tys sklonil svou hlavu a vypustil svého ducha. A nám říkáš: *Pozvedněte své hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko.* Vrátil jsi Otcovi svůj život, pro nás jsi prolil svou Krev. Jako dobrý Pastýř jsi za nás nasadil a vydal svůj život. Od Otce jsi k nám přišel, k Otcovi se vracíš zpět. Slovo *Otec* vyjadřuje klid, bezpečí.

Pane, když se jako Ty díváme na Otce a jsme v s ním v životě jedno, prožijeme, jak je krásné umírat v Bohu. Nyní jsi nám řekl všechno, co jsi měl ještě na srdci. Tvoje ústa umlkla a nyní hovoří jen Tvá krev. Promluvila hlasitěji než krev Ábelova. Ta volala k nebi o pomstu, Tvá volá po smíření. Pane, dopřej mi, abych i já mohl v hodině své smrti vrátit svého ducha do rukou Otce v plné naději a důvěře. Amen.

Maria u kříže a u oltáře

Matka Boží Panna Maria, která stála jako Spoluvykupitelka u kříže svého Syna, je spojena nejtěsnějším poutem i s obětí mše svaté jako obětí díky Těla a Krve Kristovy. Již před prvními kněžími Církve mohla říct: »Toto je moje tělo, toto je moje krev.« Skutečně svým souhlasem k Boží vůli tělo z jejího těla, její jediné Dítě, se při jejím úvodním ANO muselo vtělit a její tělo se v průběhu jeho ustavičné »mše« stává archou úmluvy, do které byl uložen Chléb života.

Nejsvětější Panna vede naše modlitby

Maria je přítomna u každé eucharistické oběti, nikoliv na oltáři, ale u jeho nohou, kde se se zdviženými rukama modlí spolu s lidem, jak to vyjadřuje nejstarší liturgie (Hypolit Římský) a ikonografie v katakombách. Ona je stejně tak přítomná nikoliv svátostným způsobem, nýbrž ve svém srdci, ve kterém se sjednocuje se svým Synem, protože její neposkvrněné Srdce je s ním ustavičně spojeno, a ona nás vtahuje do sjednocení s oběma těmito Srdci. Ona je obraz samotné Církve: celá čistá a neposkvrněná. Museli bychom být velice nadutí, kdybychom si mysleli, že nepotřebujeme její prostřednictví. Ona je Prostřednicí v tom smyslu, v jakém dnes mluvíme o médiích, o komunikačních prostředcích, ona je prostředím, skrze které dostáváme milost zbožštělého lidství, ve kterém se v průběhu mše svaté můžeme nacházet, ona nás přivádí k dokonalému společenství s Osobami Nejsvětější Trojice.

Maria a Otec

Celá mše svatá spočívá v oběti Syna Otci v jednotě Ducha svatého. Uvědomme si, že Maria, naplněná Duchem svatým, svého Syna Otci již obětovala. Její korunování Nejsvětější

Trojicí je dovršením obdivuhodného působení milosti v jednom z tvorů. My kráčíme ode mše ke mši vstříc hodině našeho vlastního korunování: při něm Bůh korunuje své vlastní dary, abychom se vyjádřili slovy preface o mučednících. Rozjímáme-li pozorně o textech mše svaté, zjistíme, že takřka všechny modlitby se obracejí k Otci. Abychom dobře prožívali Eucharistii, musíme pracovat na svém vztahu k Tomu, kterého nazýváme Abba, a k tomu nám může pomoci Maria, která vždy byla v myšlenkách Otce a prožívala již celé své dětství a mládí v důvěrném styku s ním. Můžeme se pokusit chovat v sobě podobné pocity, jaké byly v Srdci Panny Marie. Prožívat blízkost pokorné Dívky u Nejvyššího, jehož stín v ní zplodil Vykupitele, Božího Syna. Tato blízkost se stane naší blízkostí, když jsme přesvědčeni, že poklady Matky patří i jejím dětem, které přijala pod křížem.

Maria nás učí cestě slz

Církevní otcové Východu říkají, že nemůžeme přistupovat ke svatému přijímání, jestliže jsme neprolili své slzy. Naše srdce již příliš ztvrdla, když jsme schopni vyslovit bez slz slova: »Zhřešil jsem často v myšlenkách, slovech i skutečích a nekonám, co mám konat, je to má vina, má největší vina...« Jako Ježíš plakal nad mrtvolou Lazara, tak Maria v duchovním smyslu prolévala nad Kristovým tělem bolestnější slzy než Marie Magdaléna. Slzy jsou branou k Boží lásce, k jeho vlídnosti a něžnosti a především k jeho milosrdné dobrotě. Prosme, aby nás Maria naučila této cestě slz, aby nás její mateřská něžnost uzdravila od vši naší tvrdosti. »Pane, smiluj se« je nedostačující překlad řeckého Kyrie eleison. Eleusa znamená dílo milosrdenství, nejedná se o politování ve smyslu soucitu, nýbrž o útěchu, o vy-

liti něžnosti na lidstvo, aby přišlo celé zpět k Bohu, o slitovnost Krista, kterou choval vůči bloudícímu a nemocnému zastupu lidí. Jak by mohla ta, která je Těšitelkou zarmoucených, nebýt nám nápomocná při tomto kroku, který bohužel tak často zůstává pouhou formalitou?

Maria nám přináší chléb chudoby

Modlíme se při přípravě darů: »Jako se tato voda spojuje s vínem k svatému znamení, tak nám dovol, abychom měli účast na božství Krista, který přijal naše lidství.« Je to jako ozvěna na slavnou formulaci církevních otců: »Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal Bohem.« Není tím nejnuitnější přáním Matky vidět, že její děti vstupují do Boží rodiny, není to ta nejvlastnější záležitost poslání Snoubenky Panny Marie a Kristovy oběti? Chléb, který přinášíme, je chléb chudoby, který jedli naši otcové při slavení Paschy: je to plod země a plod lidské práce. Grignon z Montfortu hovoří o chudém člověku, který chtěl králi věnovat ubohé jablko. Svěří je královně. Ta z něho svou láskou a krásou učiní dárek, který je hoden krále. Tak jedná Maria i s naším ubohým životem, jestliže jí ho předáme.

Bratr Ephraim
Z FeL 86/2002 přeložil -lš-

Svátek Božího Milosrdenství

2. neděle velikonoční

Mešní text, který použil Jan Pavel II. o Svátku Božího Milosrdenství na náměstí Sv. Petra 22. dubna 2001

Vstupní verš: Ž 89,2

*Navěky chci zpívat o Hospodino-
vě milosti, ve známost uvádět tvou
věrnost po všechna pokolení.*

Vstupní modlitba

Nekonečně milosrdný Bože, posiluj víru svého lidu; rozmnož milosti, které jsi nám udělil, aby všichni věřící lépe pochopili nezměrnost Tvé lásky, která nás stvořila, cenu Tvé krve, kterou jsi nás vykoupil, a sílu Ducha, který nás znovu zrodil k věčnému životu a ustavičně nás vede a řídí.

Skrze našeho Pána Ježíše Krista, Tvého Syna, který s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky. Amen.

Čtení - 1 Petr 1,3-9

Veleben budiž Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, daroval nám nový život, takže máme skutečnou naději, když Ježíš Kristus už vstal z mrtvých; dal nám právo na dědictví, které nepomine, dědictví skvělé a trvalé. Ono na nás čeká v nebi; protože totiž máte víru, chrání vás Boží moc a (vede) ke spáse, která se má ukázat v konečném čase. A proto budete potom jásat, i když teď ještě na krátký čas - musí to tak být - vás tísní všelijaké zkoušky. Ale takto ukážete, že vaše víra je pravá, vzácnější než pomíjející zlato, které přece bývá čištěno v ohni. Až se pak zjeví Ježíš Kristus, bude vám to ke chvále, slávě a cti. Toho milujete, ačkoliv jste ho neviděli; a když v něho věříte,

třebaže ho ještě nevidíte, budete zato jásat v nevýslovné a zářivé radosti, až se vám dostane toho, k čemu míří vaše víra, totiž spásy duše.

Mezizpěv - Ž 118,2-4,13-25.22-24

Hospodin je dobrotivý, jeho milosrdenství trvá na věky.

Nechť řekne dům Izraelův: Jeho milosrdenství trvá na věky. Nechť řekne dům Áronův: Jeho milosrdenství trvá na věky. Nechť řeknou ti, kdo se bojí Hospodina: Jeho milosrdenství trvá navěky.

Hospodin je dobrotivý, jeho milosrdenství trvá na věky.

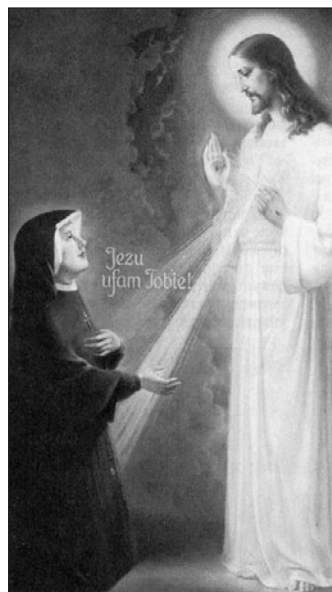
Vrazili do mě, abych padl, ale Hospodin mi pomohl. Hospodin je má síla a statečnost, stal se mou spásou. Jáset ze spásy zní ve stanech spravedlivých.

Hospodin je dobrotivý, jeho milosrdenství trvá na věky.

Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním. Hospodinovým řízením se tak stalo, je to podivuhodné v našich očích.

Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho.

Hospodin je dobrotivý, jeho milosrdenství trvá na věky.

Jakmile jsem poznal, že je Bůh, ihned jsem pochopil, že nemohu dělat nic jiného než žít pro něho.

Charles de Foucauld

ALELUJA

Aleluja, aleluja. Dobrotivý je Hospodin ke všem a soucit má se všemi svými tvory. Aleluja.

Evangelium podle Matouše - Mt 11,25-30

Za onoho času řekl Ježíš: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, když jsi tyto věci skryl před moudrymi a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo.

Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit. Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“

NAD DARY

Všemohoucí Bože, přijmi milostivě dary svých služebníků a proměň je ve Svátost vykoupení; v ní slavíme památku smrti a vzkříšení tvého Syna, abychom skrze tuto svatou oběť ve vzpomínce na zmrtyvýchvstání mohli dospět do věčného života.

Skrze Krista našeho Pána.

K PŘIJÍMÁNÍ (Jan 19,34)

Jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vytekla krev a voda.

PO PŘIJÍMÁNÍ

Milosrdný Bože, nasýtli jsme se Tělem a Krví tvého Syna; chraň nás, abychom plni důvěry dospěli k pramenům tvého milosrdenství a sami byli milosrdní k našim bratřím.

Skrze Krista našeho Pána.

Podle -sks- 17/2001

Ted' je třeba bojovat!

Obrana života: výzva biskupům

Jsmo druhou generací biskupů v církvi, která zažila přelom tisíciletí. Tim na nás byla vložena zcela zvláštní odpovědnost za budoucnost, a to takovým způsobem, jakým dosud byla jedné generaci biskupů uložena jen vzácně.

Stupňuje se zápas o člověka, který byl zázračně stvořen podle Božího obrazu, byl deformován hříchem, avšak Božím vtělením byl zázračně obnoven. „*Budete jako Bůh...*“, tak zněl falešný příslib hadův v rajské zahradě (Gen 3,5).

Toto pokušení je na začátku 3. tisíciletí aktuálnější než kdy jindy: zneužitím možností, které nabízí rozkódování lidského genomu, se může člověk emancipovat od Boha způsobem, že se stylizuje do role stvořitele sebe samého. V důsledku toho může klesnout zpět do čistě biologické evoluce. „*Můj genom patří mně,*“ zní nadpis jednoho textu propagujícího klonování lidských embryí (Florian Rötzer, Frankfurter Allgemeine Zeitung z 2. 2. 2001).

Biskupskou službu je třeba definovat zvláště jako úřad ostrahy. Jsme v ní k tomu vyzýváni způsobem sotva srovnatelným. Veškeré nesprávné jednání začíná nesprávným myšlením. Jenomže vůči myslitelům lidé bývají méně ostražití než vůči aktérům, kteří převádějí v činy to, co promysleli myslitelé. Potvrdí nám to i jen letmý pohled do historie našeho (tj. německého - pozn. překl.) národa posledních 80 let. (*A potvrzuje nám to i naše nejaktuálnější současnost - pozn. překl.*)

Co všechno se dnes nepromýšlí a nevymýšlí, aby bylo možno ospravedlnit možnost použití člověka jako prostředku k dosažení účelu, např. ospravedlnit klonování lidských embryí. Bez okolků: Zde jsme my biskupové vybízeni k nejvyšší ostražitosti. Aktivita na tomto poli současných diskusí a střetů o člověku má absolutní prioritu. Povrchní strukturální otázky a akční programy,

kteří až příliš často bývají na našem programu dne, musejí ustoupit do druhé řady. Ve skutečnosti musíme sami sobě skládat účty za naši dosavadní cestu.

Kritéria okamžiku, kdy se z lidských buněk po oplodnění stane člověk, jsou definována pomocí čistě účelových analýz. Přitom zároveň vychází najevo, jakou měl Schiller pravdu, když vkládal Oktaviovi do úst v díle „Piccolomini“: „*Toť právě je kletba zlého činu, že množen vždy musí rodit jenom zlo.*“

Argumentace propagátora klonování, Floriana Rötzera z FAZ, nese již zmíněný nadpis „*Můj genom patří mně. Klonování - poslední hranice padne.*“ V textu stojí doslova: „*Proč by měl být chráněn potenciální lidský život právě při klonování nebo při používání embryonálních kmenových buněk již v okamžiku oplodnění, zatímco při IVF (umělému oplodnění) se rovněž spotřebovává velké množství embryí a potraty jsou také možné? Proč by mělo klubko buněk, z něž jednou může být člověk, na němž však dosud není nic lidského a fakticky se neliší od »nastartovaných« buněk jiných živých tvorů, již od začátku spadat pod ochranu lidské důstojnosti? Není koneckonců už i antikoncepce nebo »pilulka po« zničením potenciálního života? A proč právě klonování se má vzdát člověka nových kvalit, dosažitelných technickou dokonalostí? To je právě tak málo přijatelné jako tvrzení, že klonování prý poškozují důstojnost člověka už jenom proto, protože člověk prý je jako »stvoření« nezaměnitelným individuem...“*

Tato slova výjimečně jasně ukazují, jak zhoubně se může projevit normativní síla faktu: důstojnost člověka, jednou napadenou, lze již jen stěží označit jako „nedotknutelnou“.

Ve skutečnosti je život jediným celkem od zplodění až po smrt. Nikdo z něj nemůže a nesmí v žádném okamžiku vyjmout žádný segment a podřídít

jej zvláštním pravidlům, nechce-li jej hned jako celek zpochybnit a ohrozit. Zde je odhalena tajuplná vnitřní logika a dynamika, jejíž následky jsou nepřehlédnutelné. Zde skutečně platí: Zlu je nutno učinit přítrž již v začátcích!

Učitelstvímu úřadu církve může být člověk jenom vděčný za to, že se nikdy nesklonil před diktačem ducha doby, ducha „pokroku“, aby zde definoval nějaké výjimečné podmínky. Zde skutečně platí zlaté pravidlo, které formuloval Romano Guardini na prvním Berlínském katolickém sněmu v roce 1952 s hrozbou komunismu v pozadí: „Jen ten, kdo zná Boha, zná také člověka.“

Biblické poselství vidí v člověku obraz Boha a v Božím vtělení v Ježíši Kristu jeho vyvolení k podobnosti s Bohem, jež z něj činí bytost bez konkurence v celém stvoření. Křesťanská zvěst není jen jedním z mnoha pokusů o vysvětlení světa, nýbrž je Pravdou o Bohu a o věcech.

To se pozná – třebaže pozdě – takto: Pustíme-li biblickou zvěst ze zřetele, je právo na život a důstojnost člověka otřeseno. Kde tento biblický nebo filosofický základ mizí, tam je lidství definováno více nebo méně podařeně samo ze sebe.

Jako rozhodující krok v údajném hominizáčním (zlidšťovacím) procesu, v němž – jak někteří tvrdí – se ze „shluku lidských buněk“ teprve stává člověk, vidí někteří „úctu člověka k sobě samému“, jiní zase jeho „zájem o přežití“. V podstatě se zde kritéria pro existenci lidství redukuje na prvotní touhy člověka, totiž na touhu po majetku, touhu po požitku a na touhu po uplatnění. Kritériem se tedy stávají ony síly v člověku, které stojí jeho biologické povaze nejbližší. Takto má předhumánní (čili ještě nehumánní) manipulace určovat kvalitu lidství.

... Jsme vyzýváni, abychom nepřipustili omezování člověka na produkt, jehož tržní cena spočívá v jistých vlastnostech, které v něm mají být vyšlechtěny. Tím

by ale nastal konec lidského pokroku, protože by tu nebyl už nikdo, kdo by v něm mohl důstojně pokračovat, protože takový člověk by už neexistoval. Člověk má být vyšlechtěn na biologicky vyšší úroveň, avšak jeho lidská důstojnost se přitom zřítí. Už teď všude leží stržené koruny lidské důstojnosti.

Zopakujme ještě jednou: Poselství Bible vidí v člověku obraz Boha. Skrze Vtělení Boží v Ježíši Kristu smíme my, kteří „jsme od přirozenosti děti vzdoru“ (srov. Ef 2,3) „obdržet podíl na přirozenosti Boží“ (srov. 1 Petr 1,4). Z této víry je živeno přesvědčení o rovnocenné důstojnosti každého člověka. Proto církev trvá na tom, že nejsilnější i nejslabší, postižený i údajný nadčlověk, všichni mají stejnou důstojnost, a proto platí, že každého člověka je nutno respektovat od jeho zplození až po jeho smrt. Druhý Vatikánský koncil označil člověka jako „jediného tvora na zemi, jehož Bůh chtěl pro něho samého“ (GS 24). Každé zúčelnění a instrumentalizace člověka, každá genetická rekonstrukce prováděná ve stylu účetnictví cena-výkon doslova a do písmene pervertuje bytost a důstojnost člověka. Tento v pravém smyslu radikální humanismus církve, totiž zaměřený na „kořeny“ lidského života, je provokací pro producenty, selekcionáře, optimalizátory našich dní. Je tragické, že právě teď chybějí potřebné přesvědčivé síly v politice a společnosti, které by do těchto nejvážnějších sporů o člověka účinně zasáhly ze své křesťanské motivace v jeho prospěch.

Církev je nejstarší institucí Západu i Východu. Ona uchovála a ubránila svaté a vzácné povědomí o jedinečné důstojnosti člověka. Proto je to i dnes její neodmítnutelnou povinností pozdvihnout hlas, jestliže lidský pokrok v překypění svých možností pošlapává samotného člověka i jeho důstojnost. Amen.

Výtah z kázání u příležitosti konání Německé biskupské konference

Pro naši rodinu s pěti dětmi se stalo večerní čtení pohádek a příběhů již neodmyslitelnou součástí dne.

V adventu minulého roku jsme předčítali dětem z právě vydané knížky *Josefa Janšty Advent*, z edice *Večerní čtení*. Kniha je sestavena z krátkých příběhů a modlitby na každý den adventní doby. Příběhy dětských hrdinů, psané srozumitelnou a poutavou formou, se našim dětem moc líbily. Pomohly jim více přiblížit význam adventu, a to rozsvítilo v jejich dětských srdcích touhu po lásce, dobru, štědrosti, pravdě a všemu, co ke křesťanství patří.

Hoňkovi, Hradec nad Moravicí

Nad knihou Josefa Janšty *Advent*

Milí přátelé,

nevíme, zda jste již zakusili někdy nádhernou atmosféru rodinných večerů. Okamžiků, kdy televize a jiné vymoženosti techniky mlčí, ustává denní shon a rodiče s dětmi usedají ke stolu, aby prožili neopakovatelnou chvíli setkání. Věříme, že to, co se v těchto chvílích vysloví nebo zaslechne, má svou zvláštní hodnotu, která se natrvalo zapíše do kroniky života každého z členů rodiny. Nejednou vás přitom překvapí skutečný pohled na jednání vašich dětí, jejich cestu víru a problémy, které již dovedou vyřešit, a také naopak, děti se učí pravdivěji poznávat Vás, rodiče.

Je pravdou, že dnešní styl života nemotivuje k tomu, aby se rodiny spolu setkávaly ve vzájemném rozhovoru. Společné sedění před televizí není „životem spolu“, ale životem „vedle sebe“. Vymezit společnou chvíli ve shonu všedního dne vyžaduje určité úsilí, určitou odvahu k organizaci dne. Jednotlivé doby církevního roku, jako je advent, doba postní, velikonoční, mariánské měsíce, mohou být vhodnou příležitostí, jak hledat ke společnému setkání ten správný motiv. Nemají-li být však setkání formální, musí mít svůj konkrétní obsah. Není jednoduché vždy vybrat něco, co by vyhovovalo všem, těm menším i těm odrostlejšími v rodině. V závěru loňského roku jsme proto s vděčností uvítali knihu Josefa Janšty *Advent*. Kniha nás obohatila hned v několika ohledech. V té nejprostší rovině, že nám pomohla s programem. Ale zejména svým ob-

sahem. Stala se opravdovým průvodcem naší přípravy na svátky Kristova narození. Tématata volená pro každý adventní den, i s ohledem na památky světců, činila naše prožívání stále více aktuálním. Vzpomínáme si zvláště na jednu zkušenost našeho jedenáctiletého syna Vojtěcha. O svátku sv. Ambrože jsme po přečteném úryvku hovořili o tom, že je potřeba nejen o dobru hovořit, ale svými skutky je konat. Ambrože jsme právě poznali jako muže činu. Závěrečnou modlitbou, která uzavírá každé vyprávění, jsme prosili za sebe, abychom také my dovedli vždy statečně vykonat, co je právě potřeba. Na druhý den jsme si všimli nápadné změny v chování syna. Nějak nezvykle moc toho stihl s domácími pracemi. Když jsme večer usedli kolem adventního věnce a pochválili jsme jej za to, syn odpověděl: „Jsem přece muž činu!“ Ten večer bylo v našem rodinném kruhu nějak více světla.

Kniha podobného charakteru je velmi vhodnou pomůckou pro všechny, kdo chtějí v rodině prožívat společně dobrodružství všedního dne. Těšíme se spolu s celou rodinou, že budeme držet v rukou nějaké další pokračování „večerních čtení“, které nás shromáždí kolem stolu, pomůže vytvářet skutečný rodinný kruh a dá více světla našim dnům.

S vděčností přejeme autorovi mnoho nových podnětů a všem čtenářům radostné chvíle nejen nad stránkami *večerních čtení*.

*Aleš a Bohuslava Ligočti
Bohumín*

Skutečná tvář otce Pia (12)

A pokračuje: »Každý má své tajemství, každý. Často se jedná o odpadlíky nebo konvertity. P. Pio je specialista na „velké ryby“. A když se někým zabývá, tak je to provždy. Jednou mi řekl: „Quando io sollevo una anima, non la lascio riccadere più!“ „Když pozvednu nějakou duši, nenechám ji znovu padnout!“ Ostatně, když už jsem na cestě, můžeme si domluvit rozhovor s Abreschem.«

»Kdo je to?«

»Jeden otcův duchovní syn. Konvertita. Usadil se v San Giovanni Rotondo. Jeho jediný syn je knězem. Zřídil si zde knihkupectví, můžete tam najít fotografie otce Pia.«

»Divím se, že otec Pio takový obchod dovolí.«

»Musel poslechnout! Když se jeho představení unavili, protože byli obléháni ze všech stran, poručili mu, aby už netrucoval kvůli filmům a fotoaparátům. Celá léta vynakládali fotografové všechnu námahu, aby ho tajně zpredu či zezadu vyfotografovali a udělali nějaký překvapující záběr. Filmy zůstávaly bez osvětlení. Se stejným filmem bylo možno dělat bez problému snímky, ale jakmile objektiv zamířil na otce, běžela spoušť naprázdno. Mohli jste jen zanádat.«

A poutníci si tolik přáli, aby si mohli odnést fotografii otce Pia! Nyní se už snímek nevyhýbá. Ale všechny fotografie, které uvidíte, jsou mladšího data. Mnoho let jeho života se fotografům vyhnulo. Je to ztráta, kterou není možno nahradit... A když pomyslíme, že bychom neměli vůbec žádné, nebýt svatě poslušnosti! Ale jsme u cíle.«

»Buon giorno, signor Abresch! Představuji vám jednu přítelkyni...«

Muž s šedivými vlasy a světlými vlídnými očima nám podává přes pult ruku.

»Nyní vás opustím,« říká Mary Pyle. »Nezapomeňte, že

oběd je mezi půl druhou a druhou. Někdy se posune.«

Pak se obrátí na pana Abresche: »Popište jí své obrácení!«

Je hodina největších psích veder a krám je prázdný. Výzva mě uvedla trochu do rozpaků a já se pokouším, poněkud nešikovně, změnit téma, ale pan Abresch se směje a odpovídá:

»Nejedná se vůbec o nějaké tajemství. Člověk nemá právo tak mimořádné milosti zamlčet. Když mě prosil pan Albero o svědectví, dal jsem mu ho ze srdce rád a on je zveřejnil ve své knize. Zde...«

Ukázal mi tlustou knihu s titulem *Per la storia* a podtitulem: *Padre Pio di Pietrelcina, primo sacerdote stigmatizzato*.

»Pan del Fante, rovněž konvertita P. Pia, měl dobrý nápad, shromáždit svědectví, která jsou dostatečně ověřená, od všech těch, kteří získali milost prostřednictvím otce. Tato kniha je cenná, protože zde není popisováno nic, co by nepotvrzovaly důkazy. Moje krátká zpráva je v sedmém dílu v kapitole s nadpisem „Obrácení“. Zde je...«

Prohlížím si knihu. Strana 309. Po krátké odmlce pokračuje pan Abresch pohnutým hlasem:

»P. Pio! Děkuji mu za své životní štěstí. Za svou katolickou víru. A bez něho bych neměl syna. Moje paní zemřela, její svědectví však trvá. I já zemřu. Ale co jsem napsal, zůstane. Církev

Kostel v San Giovanni Rotondo

musí začít s tím, co pokládá za dobré: my jsme udělali svou povinnost. Nemáme právo stavět světlo pod kbelík, není-liž pravda?«

Dvě ženy vstoupily do obchodu. Opouští mě, aby je obsloužil. Listuji v knize. Obsahuje také příběh obrácení Bedřicha Abresche, který napsal vlastnoručně a který zkráceně přejímám:

»Když jsem v listopadu 1928 poprvé navštívil otce Pia, byl jsem nevěřící. Pocházím z protestantské, skrz naskrz antiřímské rodiny, ale ze společenských ohledů jsem se stal katolíkem. Dogmata mi nic neříkala. Zato jsem byl doslova zblázněný do tajných věd. Jeden přítel mě zasvětil do spiritismu. Ale poselství z onoho světa mi připadalo málo přesvědčivé. Vrhli jsem se na magii a později na teosofii a trávil jsem čas tím, že jsem četl knihy na toto téma. Moje knihovna byla plná takových děl! Kvůli své ženě jsem čas od času přistupoval ke svátostem, ale bez vnitřního přesvědčení.

Jednoho dne jsem slyšel mluvit o stigmatizovaném kapucínovi, který, jak se říkalo, dělá zázraky. Přepadla mě zvědavost. Myslel jsem však také na svou ženu, která byla těžce nemocná a stála před operací, která ji měla navždy připravit o radosti mateřství. Rozhodl jsem se zkusit štěstí a vydal jsem se do San Giovanni Rotondo. Musím vám předem říct, že jsem byl naprosto nedůvěřivý, protože se jednalo o věci, které

se odehrávaly v lůně katolické církve, a všechno mi to připadalo jako snůška pověr.

První dojem při setkání s P. Piem mě nechal chladným. Řekl mi několik slov, která mi připadala dokonale suchá. Očekával jsem vřelejší přijetí po dlouhé a nepříjemné cestě. Nakonec jsem se ale rozhodl, že se vyzpovídám.

Ještě jsem si ani neklekl a P. Pio prohlásil, že jsem v předchozích zpovědích zamlčel těžké hříchy.

Zeptal se mě, zda jsem čestný a přímý. Odpověděl jsem, že jsem pokládal zpověď za dobré sociální zařízení, ale vůbec jsem nevěřil na nadpřirozené svátostné vlastnosti. Něco mě ponoukalo dodat: „Ale nyní, otče, už v ně věřím.“ P. Pio okamžik mlčel. Pak mi řekl s výrazem nevýslovné bolesti: „To je kacířství! Takže všechna vaše přijímání byla svatokrádežná, okrádání Boha! Zpytujte důkladně své svědomí a rozpomeňte se, kdy jste se naposled dobře zpovídali. Ježíš je k vám milosrdnější než k Jidášovi.“ Podíval se na mě přísně a řekl: „Sia lodato Gesù e Maria,“ a odešel zpovídat ženy.

Zůstal jsem stát v sakristii celý pobouřený. Otcova slova mi ustavičně zněla v uších: „Rozpomeňte se, kdy jste se naposled dobře zpovídali...“ Jistě, když jsem se stal katolíkem, byl jsem „podmínečně“ znovu pokřtěn a ten křest smazal všechny hříchy mého předchozího života. Ihned jsem vykonal několik platných zpovědí, kvůli svému klidu jsem se rozhodl, že se vyzpovídám ze všech hříchů od svého dětství.

Hlava mi praskala, když se P. Pio vrátil do sakristie: „Tak kdy jste se naposled dobře zpovídali?“

Začal jsem něco koktat, ale on mi skočil do řeči: „Dobrá. Dobře jste se vyzpovídali po návratu z vaší svatební cesty. Zbytek nechejme a začněme od této doby.“«

(Pokračování)

Život Kristův (68)

LXVIII. Zástupná hodnota Kristovy vykupitelské oběti za hříchy celého světa

1) Nyní se budeme zabývat některými pojmy, jež církevní otcové našli v biblických pramenech při pokusech o vysvětlení nevystižitelného bohatství (srov. Ef 3,8) vykoupení. Již jsme na některé narazili v předchozích katechezích, tyto pojmy si ale zaslouhují, abychom je podrobněji vysvětlili, protože jsou jak z teologického, tak spirituálního hlediska nesmírně cenné.

2) Když Ježíš říká: *Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny* (Mk 10,45), shrnuje těmito slovy základní charakteristiku a cílové zaměření svého mesiášského poslání, které spočívá v darování vlastního života jako výkupného za všechny. Jedná se o vykupitelské poslání. To se týká celého lidstva, poněvadž říká „za mnohé“ (jak je to doslovně v řeckém originálu a jak to znělo také v aramejštině, v níž Ježíš pronesl tento výrok) podle semitského způsobu vyjadřování nevylučuje nikoho. Ve světle takovéto výkupné hodnoty nahlížel Mesiášovo poslání již prorok Izaiáš, to se týká především známých zpěvů o trpícím Služebníku Hospodínovu: *Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen. Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni* (Iz 53,4-5).

3) Tato prorocká slova nám dovolují lépe porozumět tomu, co chtěl Ježíš vyjádřit, když hovořil o Synu člověka, který přišel proto, aby dal svůj život jako výkupné za mnohé. To znamená, že Ježíš chce dát vlastní život „ve jménu“ a jaksi zástupně za celé lidstvo, aby tak všechny

osvobodil od hříchu. Tato „substituace“, toto zastoupení jasně vylučuje jakýkoli podíl Vykupitele na hříchu. On byl absolutně nevinný a svatý. *Tu solus sanctus!* (Pouze ty jsi svatý!) Říci, že nějaká osoba vytrpěla trest na místě nějaké jiné osoby, zcela evidentně implikuje to, že trpící osoba se nedopustila žádného provinění. V tomto vykupitelském zastoupení (*substitutio*) Kristus pávě kvůli své absolutní nevinnosti a kvůli své svatosti platí bezesporu tolik jako všichni, jak píše svatý Cyril Alexandrijský (*In Isaiam* 5,1; PG 70, 1176; *In 2 Cor* 5,21; PG 74, 945). Právě proto, že Ježíš byl Tim, kdo se nikdy nedopustil hříchu (srov. 1 Petr 2,22), tak tedy na sebe mohl vzít to, co je důsledkem hříchu, tedy utrpení a smrt, když dal oběti vlastního života reálný a dokonalý vykupitelský význam i opravdovou vykupitelskou hodnotu.

4) To, co dává této zástupné náhradě její vykupitelskou hodnotu, není materiální aspekt spočívající v tom, že jeden nevinný vytrpěl trest, jež zasluhovali viníci, a že by tak bylo učiněno zadost spravedlnosti (v takovém případě by se opravdu mělo hovořit spíše o velmi závažné nespravedlnosti). Vykupitelská hodnota spočívá spíše v tom, že Ježíš jakožto spravedlivý se dobrovolně učinil z čiré lásky solidárním s provinilci, a právě tak jaksi zevnitř proměnil jejich situaci. Když tedy jistá katastrofická situace jako ta, již zapříčiňuje hřích, je přijata ve prospěch hříšníků z čiré lásky, pak taková situace není již pod znamením opozice vůči Bohu, nýbrž naopak pod znamením ochotné lásky, která přichází od Boha (srov. Gal 1,4), pak se stává zdrojem požehnání (srov. Gal 3,13-14). Když se Kristus nabídl jako výkupná oběť za mnohé, až

po samotný okraj naplnil svoji solidaritu s člověkem, s každým člověkem, s každým hříšníkem. To dokládá apoštol, když píše: *Kristova láska nás nutí k tomuto úsudku: Jeden zemřel za všechny, umřeli tedy všichni; a umřel za všechny, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sobě, ale pro toho, který za ně umřel a vstal z mrtvých* (2 Kor 5,14-15). Kristus se tedy stal solidárním s každým člověkem ve smrti, která je důsledkem hříchu. Tato solidarita však v něm rozhodně nebyla důsledkem hříchu. Jednalo se o úkon čiré lásky. Byla to právě láska, která dovedla Ježíše k tomu, aby daroval svůj život a přijal smrt na kříži. Jeho solidarita s člověkem ve smrti spočívá tedy v tom, že nejen On zemřel tak, jak umírá člověk, jak umírá každý člověk, ale v tom, že On zemřel za každého člověka. Tímto způsobem zmíněná substituace znamená přemíru lásky, která dovoluje překonat všechny nedostatky a nedokonalosti lidské lásky, všechny negativy a protiklady spojené s hříchem člověka, a to v každém jeho rozměru, ať už niterném, nebo historickém, v nichž takovýto hřích zatěžoval vztah mezi člověkem a Bohem.

5) Je třeba přiznat, že v tomto okamžiku překračujeme hranice čistě lidského pojetí vykoupení, které Kristus nabídl za všechny. Žádný člověk, byť ten sebesvatější, nebyl schopen vzít na sebe hříchy všech lidí a nabídnout se v oběť za všechny. Toho byl schopen jedině Ježíš Kristus, poněvadž byl nejen pravým člověkem, ale také Bohem Synem, který je též podstaty s Otcem. Oběť Jeho života měla z tohoto důvodu nekonečnou hodnotu. To, že Kristovo lidství subsistuje božské osobě Slova – Syna, a tato osoba přesahuje všechno a zároveň v sobě jaksi zahrnuje všechny lidské osoby, právě to tedy umožňuje Jeho vykupitelskou oběť za všechny. Ježíš Kristus chtěl vykoupit

každého z nás, píše svatý Cyril Alexandrijský (srov. *In Isaiam* 5,1; PG 70, 1176). Tak tedy božská transcendence Kristovy osoby umožňuje, aby On mohl reprezentovat před Otcem všechny lidi. Tak se tedy vysvětluje zástupný – substituční charakter vykoupení, které Kristus naplnil ve jménu všech lidí a za všechny. „Jeho přesvaté utrpení na dřevě kříže nám zasloužilo ospravedlnění.“ (Dekret o ospravedlnění, 7; DS 1529). Tak učí Tridentýský koncil ohledně záslužné hodnoty Kristovy oběti.

6) Na tomto místě je třeba zdůraznit, že tato zásluha má univerzální charakter, má tedy hodnotu pro všechny lidi a pro každého člověka zvlášť, protože se zakládá na univerzální zástupnosti, kterou osvětlily námi citované texty týkající se zástupné – substituční hodnoty Kristovy oběti za všechny lidi. To vše bylo tedy obsaženo v Božím spasitelském záměru a v mesiášském povolání Kristově.

7) Jedná se o pravdu víry, která se zakládá na jednoznačných Ježíšových výrociích, které opakoval rovněž v okamžiku ustanovení eucharistie. Tato slova nám předává svatý Pavel v textu, který je považován za nejstarší literární svědectví o ustanovení eucharistie: *Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To činite na mou památku. ... Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, činite to na mou památku* (1 Kor 11,24-25). S tímto textem jsou v souladu zprávy synoptiků, kteří hovoří o těle, které je vydáno, a o krvi, která se prolévá na odpuštění hříchů (srov. Mk 14,22-24; Mt 26,26-28; Lk 22,19-20). Rovněž ve Velekněžské modlitbě během Poslední večeře Ježíš praví: *A pro ně se zasvěcují, aby i oni byli posvěceni v pravdě* (Jan 17,19). Ozvěna a v jistém slova smyslu vysvětlení těchto Ježíšových slov se nachází v prvním listu apoštola Jana: *On je smír-*

nou obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za hříchy celého světa (1 Jan 2,2). Je tedy patrné, že svatý Jan nám nabízí autentickou interpretaci textů hovořících o zástupné – substituční hodnotě Kristovy oběti, a to ve smyslu univerzality vykoupení.

8) Tato pravda naší víry nevyklučuje, nýbrž vyžaduje účast člověka, každého člověka na Kristově oběti, spolupráci s Vykupitelem. Jestliže platí, jak jsme řekli, že žádný jiný člověk nemohl vykonat vykupitelské dílo a nabídnout zástupnou oběť za hříchy světa (srov. 1 Jan 2,2), pak je zároveň pravdou, že každý člověk je volán k tomu, aby bral svůj podíl na Kristově oběti a aby spolupracoval s Kristem na Jeho vykupitelském díle, které On dokončil. To jasně říká apoštol Pavel, když píše Kolosanům: *Ted' sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev* (Kol 1,24). Tentýž apoštol píše na jiném místě: *Spolu s Kristem jsem ukřižován* (Gal 2,20). Tato tvrzení nepatří pouze do oblasti osobní zkušenosti nebo privátní interpretace svatého Pavla, nýbrž vyjadřují pravdu o člověku vykoupeném za cenu Kristova kříže a zároveň povoláním k tomu, aby na svém vlastním těle doplňoval to, co ještě zbývá do plné míry Kristových strážní vzhledem k vykoupení světa. To vše patří k logice smlouvy mezi Bohem a člověkem a zároveň to předpokládá v člověku víru jako základ jeho participace na spásě prýstící z oběti ukřižovaného Ježíše Krista.

9) Sám Kristus volal a stále volá každého svého učedníka k takové participaci: *Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě* (Mk 8,34). Velmi často také Ježíš hovořil o pronásledování, která čekají na Jeho učedníky: *Služebník není víc než jeho pán. Když*

pronásledovali mne, budou pronásledovat i vás (Jan 15,20). *Vy budete plakat, svět se však bude radovat. Vy budete sice zarmoucení, ale váš zármutek se obrátí v radost* (Jan 16,20). Tyto texty a řada dalších výpovědí Nového zákona daly zcela po právu vzniknout teologické, duchovní a asketické tradici, která již od prvních dob učila o nezbytnosti následování Krista v Jeho utrpení a rovněž vytyčovala způsoby a cesty takového následování. Nejednalo se přitom pouze o napodobování Kristových ctností, ale také o aktivní spolupráci s Kristem na univerzálním vykoupení světa prostřednictvím participace na Jeho utrpení a na Jeho oběti.

10) To je také jeden z vrcholných projevů křesťanské spirituality, již jsme povolání naplňovat ve svém životě v síle křtu, který je – podle toho, co říká svatý Pavel (srov. Řím 6,3-4) – svátostným uskutečněním naší smrti a našeho pochování s Kristem, když se noříme do Jeho spasitelské oběti. Jestliže Kristus vykoupil lidstvo tím, že přijal kříž a smrt za všechny, pak tato Kristova solidarita s každým člověkem v sobě obsahuje povolání k solidární spolupráci s Ním na díle vykoupení. To jasně vyplývá z výroků evangelia. To také jasně říká Kristův kříž. Z toho také plyne, jak důležitý je křest, který již tajemně realizuje participaci člověka, každého pokřtěného člověka, na spasitelském díle, a tak je pokřtěný přidružen ke Kristu v témže božském povolání. Tomu se budeme podrobněji věnovat, až přijde vhodný čas.

Překlad doc. Ctirad Václav Pospíšil Th.D. OFM

Poznámka překladatele: České překlady se v této věci liší od italského překladu Markova evangelia. Vzhledem ke kontextu jsme se museli přidržet italského překladu, protože jinak by citace neladila s myšlenkami Jana Pavla II.

Jako povodeň

John Henry Newman »K filosofii a teologii víry«

Jestliže dovolíme vašním a zvykům, aby se zmocnily srdce, vzroste jejich moc do té míry, že mnoho lidí podlehne jejich rafinovaným pokušením. Jen první kroky jsou v naší moci, pokud chceme potlačit naši špatnou přirozenost. Několik málo prvních bojů, jak se zdá, rozhodne o nejdůležitější otázce, zda nás ovládne duch nebo tělo. *Nisi paret, imperat*, říká latinské přísloví. (Když neposlouchá, vládne.) Jestliže nepřítel již jednou vtrhne do duše jako povodeň, jaká naděje ještě zbývá, že jej opět zaženeme?

A jaké otroctví můžeme přirovnat k tomu, co pak následuje? Přejeme si konat to, co je správné, ale jsme k tomu zcela bezmocní. Asi jsme otroky pánovité vášně, která občas zdánlivě usíná a dovoluje tak, aby se vynořily lepší myšlenky a plány, ale ve svou zlou hodinu se vzepne náhle a nelitostně k snad-

nému a rozhodujícímu vítězství. Nebo jsme otroky chladné viny, která prorůstá duši a působí její ochrnutost. Například lenost nebo zbabělost, která nás tisíci jemnými vlákny poutá k zemi a nestrpí ani nejmenší pohyb, který by stačil, aby znovu zahájila svůj boj.

Je to stav zatvrzelého hříšníka v té nejhorší podobě, který cítí svou slabost, ale který už neví, že kdysi měl dostatek síly a že je mu slíbena pomoc shůry. A nyní se poddává zcela své bídě, jako by to byl osud jeho přirozenosti, a přestává navždy litovat i doufat. Jeho rozum se pak baví smutnými, světsky nudnými zájmy a vzdává se každého pokusu vymanit se z této záladné sítě pokušení. Myslí si, že všechny smyslové fenomény musí probíhat podle určitého zákona a je možno nám vyčítat naše hříchy tak málo jako to, že musíme zemřít.

Teologická svoboda a učitelský úřad

Teologická svoboda bádání ztrácí ze zřetele svůj cíl, když opouští »společenství Církve«. Prohlásil to Jan Pavel II. při setkání se členy Papežské teologické akademie.

»Když se jedná o společenství ve víře, pak vládne princip jednoty v pravdě, když se jedná o názorové rozdíly, pak vládne princip jednoty v lásce.«

»Církevní společenství není nijaké omezení, nýbrž ve skutečnosti místo, které oživuje teologickou reflexi, podporuje její odvalu a hodnotí její proroctví.«

»Svobodné teologické bádání se odehrává ve skutečnosti uvnitř Církve a církevního společenství. V Církvi, která je solí země a světlem světa, rozvíjí teologická reflexe svou úlohu a reaguje na spásnou Boží vůli, která chce, aby všichni lidé byli spaseni a přivedeni k poznání pravdy.«

Pokud teologická věda přispívá k hlubšímu pochopení zjevené pravdy, pak prokazuje službu celému Božímu lidu, podporuje naději a posiluje její společenství. Katolický teolog si musí být vědom, že učitelský úřad Církve není skutečnost, která se nachází uvnitř víry a pravdy, nýbrž je to konstitutivní prvek Církve. Funkce učitelského úřadu spočívá v tom, že se staví do služeb slova pravdy, kterou chrání před vykořeněním a deformací, a tak zajišťuje Božímu lidu, že může žít stále uvnitř dějin spásy nesených a vedených Kristem, který je Pravda.

Vztah mezi učitelským úřadem a prací teologů se proto řídí principem harmonie. Protože oba stojí ve službách božského zjevení, oba odhalují nové aspekty zjevené pravdy.

Podle kath-net

Medjugorje - šance Církve

Je smutné, když na internetové stránce, která se označuje jako „centrum křesťanství na českém internetu“ (ChristNet.cz), se objeví článek „Proč jsou zjevení v Medjugorje falešná I. - Názor Katolické církve“ atd. v něm tolik nepravd a útoků! Stačí citovat např.: „V listopadu 1984 v La Croix jugoslávští biskupové zakázali rovněž poutě do Medjugorje. Tento zákaz platí dodnes celosvětově. Aby se vyhnuli nařízení, doporučují exkomunikovaní kněží v Medjugorje (kteří si dnes v bývalém klášteře zařídili školu bojových umění), aby lidé při cestě do Medjugorje mluvili o duchovní cestě místo pouti.“ Nehorázná lež! Kardinál Ratzinger zvrátil záměr biskupa Zaniče, který osobně přijel do Říma, aby prohlásil celou záležitost za podvod. Řím pověřil biskupskou konferencí tehdejší Jugoslávie, aby záležitost znovu prošetřila. Ta, jak známo, ustavila odbornou komisi a po jejím šetření vydala v srpnu 1991 prohlášení, že zatím není možno prokázat nadpřirozený charakter medjugorských událostí (tím se ovšem nevylučuje, že to bude prokázáno později). Biskupská konference však uznala Medjugorje za významné poutní místo, které je třeba udržet jako místo modlitby. Stejně se vyslovil prefekt Kongregace kard. Ratzinger v srpnu 1991: »Nelze sice zatím prokázat, že se v Medjugorje děje něco nadpřirozeného, ale protože se Medjugorje stalo známým poutním místem, je třeba se vynasnažit, aby toto místo zůstalo zachováno jako „místo modlitby“.« (Muenchener Kath. Kirchenzeitung 8. 9. 1991). Dne 15. srpna 1993 uveřejnil kard. Kuharic v *Glasi Koncila* (oficiálním časopisu biskupské konference) opětovně prohlášení, které **přiznává Medjugorje oficiálně charakter poutního místa**. Nepřátelé Panny Marie se znovu a znovu pokoušeli šířit zmatky. Proto va-

rikánský tiskový mluvčí dr. Navarro-Valls prohlásil pro *Catholic News Service*: „Nemůžeme říkat lidem, že nesmějí jezdit do Medjugorje... Každý se může odebrat do Medjugorje, kdykoliv se mu zachce. Když se tam tedy katolíci věřící vypraví, mají právo na duchovní doprovod. Proto církev kněžím nezakazuje, aby doprovázeli pouť zorganizovanou laiky...“ (The Universe, 1. 9. 1996)

Autor hanlivého článku cituje „z katolické příručky pro rozpoznání nevhodných knih: »Je dvanáct okruhů knih, jež jsou podle generálního práva (cc. 831, 832) zakázány. Ve zkratce: ...rovněž knihy o zjeveních nebo nadpřirozených jevech, vydaných bez církevního schválení...«“ Fakticky tak popírá rozhodnutí Posvátné kongregace pro nauku víry (viz A. A. S. č. 58/59), potvrzené papežem Pavlem VI. 14. října 1966, které dovoluje uveřejňovat spisy týkající se nadpřirozených zjevení, i když nemají „Nihil obstat“ církevní autority.

A tak bychom mohli vyvracet útoky autora onoho pamfletu jeden za druhým; naši čtenáři měli ve „Světle“ velmi mnoho informací a mohou prolistovat starší ročníky.

Vedení ChristNetu by se mělo distancovat od takových útoků na víru a zdravý rozum milionů věřících poutníků do Medjugorje, mezi nimi stovek biskupů ze všech kontinentů.

Jako úsměv sluníčka po těchto mracích budou slova P. L. Orece, které jsme vybrali z „Oase des Friedens 5“.

Koncem září 1989 předal P. Leonard Orec jako farář v Medjugorje komisi Biskupské konference Jugoslávie, pověřené zkoumáním událostí v Medjugorje, podrobnou zprávu, jak on prožíval a viděl místní události. V poslední kapitole se zpráva zabývá Medjugorjem

jako šanci pro Církev. Touto kapitolou, která je dnes stejně aktuální jako před 13 lety, chceme zde vzpomenout na inspirovaného kněze P. Leonarda Orece, který zemřel letos v lednu a kterého mnozí naši poutníci osobně poznali.

»Medjugorje se v minulých letech bez většího lidského přispění stalo místem setkávání poutníků z celého světa, ústředním bodem nové evangelizace, mezinárodním centrem míru. Vývoj probíhal spíš spontánně, bez velké organizace, bez pomoci státních a církevních orgánů, příležitostně i přes různé zákazy. Je na čase udělat bilanci, abychom poznali šance i nebezpečí a přemítali o budoucnosti.

V Medjugorje se lidstvo stává jednou rodinou. Zde se potkávají lidé všech tříd a ras, všech barev pleti a jazyků, a všichni se cítí jako bratři a sestry. Velká národnostní, rasová, společenská a náboženská pnutí, která trhají dnešní svět, zde jako by zmizela. Masy poutníků prožívají poselství míru jako vlastní zkušenost a nesou je do celého světa. Není to zcela konkrétně uskutečnění jednoty národů?

Návrh prohlásit Medjugorje za mezinárodní zónu míru už není básnický sen či utopie.

Četná centra míru, která pod vlivem Medjugorje vznikla v mnoha zemích, se mohou stát kvasem míru, po němž celý svět tolik touží.

Do Medjugorje lidé přicházejí z náboženských pohnutek. Hledají Boha. Jsou otevření poselství evangelia. Což to není šance pro „evangelizaci 2000“, o níž tak často mluví Svätý otec? Mnozí poutníci, kteří přicházejí do Medjugorje, se chtějí stát zvěstovateli evangelia. Je třeba je k tomu uschopnit.

U nemalého počtu mladých věřících, kteří přijdou do Medjugorje, se projevilo **duchovní povolání**. Značný počet řeholních společenství a diecézí dostal své kandidáty a členy prostřednictvím Medjugorje.

Jsou známa některá **duchovní společenství**, která vznikla inspirací z Medjugorje.

V Medjugorje se shromažďuje **stále více kněží**, nejen zvedavých či těch, kdo doprovázejí poutníky, ale i skutečně „obracených“, kteří mění svůj způsob života a práce a dokonale se dávají do služby hlásání víry. Mnozí z nich, jednotlivci či skupiny, zde mají exercicie. Kdyby těmto stovkám kněží bylo věnováno víc pozornosti a nabídnuta přiměřená duchovní pomoc, jaká by to byla šance pro evangelizaci?

Do Medjugorje přichází stále víc mladých poutníků. Během letních měsíců tisíce. Letošní mezinárodní modlitební festival ukázal, že dnešní mládež je nejen schopná nadšení, ale též otevřená pro intenzivní duchovní život.

Inspirovány poselstvím Medjugorje vznikly a stále ještě vznikají modlitební skupiny po celém světě. Stále víc se stávají jádrem obnovy světa prostřednictvím modlitby.

Poutníci, kteří přijdou do Medjugorje, se projevují velkoryse, i pokud jde o hmotnou pomoc bratřím v nouzi. Proto velmi ochotně uposlechnou výzvy pomáhat postiženým katastrofami, nemocným, chudým...

Nejen modlitbou, ale i konkrétními skutky **se poutníci**, kteří přijdou do Medjugorje, **angažují pro nenarozené děti**. V mnoha zemích aktivně pomáhají při všem, co se v tomto směru podniká.

Tuto zprávu vkládám do Vašich rukou s nadějí, že - byť nedokonale - pomůže komisi a všem odpovědným v Církvi dojít k jasnému vhledu do tohoto dění.«

-jv-

Liturgická čtení

Setkání pro dívky „Na cestě do Emauz“ se koná v Klokočích 12. - 14. dubna 2002. Na společnou cestu přibalte do batohu spacák, přezůvky, něco na psaní, popř. kytaru. Začínáme v pátek večer. Srdečně Vás všechny zveme a těšíme se na Vás.

Sestry Nejsvětějšího Spasitele, Staroklokotská 1, 390 03 Tábor-Klokočy, tel.: 0361/23 25 84 (s. M. Terezie).

Pobožnost křížové cesty po památných 25 kaplích v Římově koná se na Květnou neděli 24. března 2002. Hlavní skupina vyjde od misijního kříže před Loretou ve 13 hodin, aby podle starobylé místní tradice modlitbou a zpěvem doprovázela trpícího Krista na 6,5 km dlouhé Římovské křížové cestě o 25 zastaveních po dobu dvou hodin a 30 minut. V půlhodinových intervalech mají možnost následovat další skupiny kajčičníků.

Sestry karmelitánky srdečně zvou děvčata od 18 do 25 let na duchovní cvičení, která se uskuteční v klášteře sester, Zlín - Štípa, ve dnech od 8.7. do 12.7. 2002. Hlavní myšlenkou těchto duchovních cvičení bude „Zaslechnout Boha v jemném vánku“. Pokud máš zájem zúčastnit se těchto duchovních cvičení, můžeš se přihlásit písemně, telefonicky nebo na naší e-mailové adrese. Termín odevzdání přihlášek - nejpozději do 15. června na adrese: Sestry karmelitánky, Mariánské nám. 56, 763 14 Zlín - Štípa. Můžete také volat na telefonní čísla: 0042067/7914262 nebo e-mail: karmel@volny.cz. Rády odpovíme na vaše případné dotazy a těšíme se na setkání s vámi.

FORMACE K TRVALÉMU JÁHENSTVÍ

Od října 2002 bude po čtyřech letech opět zahájena formace pro zájemce o službu trvalého jáhna v římskokatolické církvi. Formace probíhá jedenkrát za měsíc v Arcibiskupském kněžském semináři v Olomouci, a to vždy v pátek večer před sobotními přednáškami studentů dálkového studia CMTF a trvá celkem 4 roky. Blížší podmínky formace stanovuje „Služební řád pro trvalé jáhny v Moravské církevní provincii“ (zájemci ho najdou v ACO 9/97 nebo na www.ado.cz/jahni). Formulář přihlášky a bližší informace vám poskytnou oddělení pro trvalé jáhny jednotlivých biskupství. Kontakty: v arcidiecézi olomoucké Mgr. Jiří Kočenda, tel.: 068/5223179, v diecézi brněnské Mgr. Josef Můčka, tel.: 05/43 23 50 30, v diecézi ostravsko-opavské Mgr. Aleš Ligocký, tel.: 069/6116522. Přihlášku je třeba podat do 30. 4. 2002!

Pozvánka na exercicie P. Barana SDB pro rok 2002

- P 30. 4. - 5. 5. Lužná u Vsetína (Heda)
- P 30. 6. - 5. 7. Prosiek, Slovensko (odjezd 29. 6. večer)
- Z 6. 7. - 12. 7. Prosiek, Slovensko (odjezd 5. 7. večer)
- P 15. 7. - 20. 7. Velká Fatra, Slovensko (odjezd 14. 7. večer)
- P 23. 7. - 28. 7. Nový Hrozenkov
- Z 29. 7. - 4. 8. Nový Hrozenkov
- Z 19. 8. - 25. 8. okolí Pelhřimova
- P 26. 8. - 31. 8. Lužná u Vsetína (Heda)
- P 24. 10.-29. 10. Vidče u Rožnova

Z = kdo je s námi na DC poprvé. Téma: **Tři marnotratní.**

(Rozhodnutí se pro následování Krista).

P = kdo už s námi byl. Téma: **Eucharistie.**

Všechna duchovní cvičení se konají v krásné přírodě. Pokud se přihlásíš na Slovensko, prodluž si dovolenou, aby ses pak mohl toulat po horách v Nízkých Tatrách a v Roháčích.

Blížší informace dostaneš nejpozději 2 týdny před odjezdem.

Celková cena bude podle skutečných nákladů.

Závaznou přihlášku a zálohu 200 Kč (s poznámkou DC) odešli na adresu: Salesiáni Dona Boska, Markéta Kalinová, Foerstrova 2, 616 00 Brno. Vyřizuje Markéta Kalinová, telefon: 05/45 21 15 21 (7.30-15.00 hodin), 05/49 25 01 57 (večer). Telefon k salesiánům: 05/41 24 77 52, kl. 303; 05/41 21 31 10.

Neděle 24. 3. - Květná neděle

1. čt.: Iz 50,4-7

Ž 22(21),8-9.17-18a.

19-20.23-24

Odp.: 2a (Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?)

2. čt.: Flp 2,6-11

Ev.: Mt 26,14-27,66

Pondělí 25. 3. - Pondělí

Svatého týdne

1. čt.: Iz 42,1-7

Ž 27(26),1.2.3.13-14

Odp.: 1a (Hospodin je mé světlo a má spása.)

Ev.: Jan 12,1-11

Úterý 26. 3. - Úterý Svátého

ho týdne

1. čt.: Iz 49,1-6

Ž 71(70),1-2.3-4a.5-6ab.15+17

Odp.: 15a (Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti.)

Ev.: Jan 13,21-33.36-38

Středa 27. 3. - Středa Svátého

ho týdne

1. čt.: Iz 50,4-9a

Ž 69(68),8-10.21bcd-

22.31+33-34

Odp.: 14c.b (Výslyš mě ve své veliké lásce, Pane, v čas milosti.)

Ev.: Mt 26,14-25

Čtvrtek 28. 3. - Zelený čtvrtek

1. čt.: Ex 12,1-8.11-14

Ž 116(115),12-13.15+16bc.17-18

Odp.: srv. 1 Kor 10,16 (Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.)

2. čt.: 1 Kor 11,23-26

Ev.: Jan 13,1-15

Pátek 29. 3. - Velký pátek

1. čt.: Iz 52,13-53,12

Ž 31(30),2+6.12-13.15-

16.17+25

Odp.: Lk 23,46 (Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.)

2. čt.: Žid 4,14-16; 5,7-9

Ev.: Jan 18,1-19,42

Sobota 30. 3. - Bílá sobota

1. čt.: Gn 1,1-2,2

Ž 104(103),1-2a.5-6.10+12.13-

14b.24+35c

Odp.: srov. 30 (Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.)

nebo Ž 33(32),4-5.6-7.12-

13.20+22

Odp.: 5b (Země je plná Hospodinovy milosti.)

2. čt.: Gn 22,1-18

Ž 16(15),5+8.9-10.11

Odp.: 1 (Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.)

3. čt.: Ex 14,15-15,1

Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18

Odp.: 1a (Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený.)

4. čt.: Iz 54,5-14

Ž 30(29),2+4-5-6.11+12a+13b

Odp.: 2a (Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.)

5. čt.: Iz 55,1-11

Iz 12,2-3.4bcd.5-6

Odp.: 3 (S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.)

6. čt.: Bar 3,9-15.32-4,4

Ž 19(18),8.9.10.11

Odp.: Jan 6,68b (Pane, ty máš slova věčného života.)

7. čt.: Ez 36,16-17a.18-28

Ž 42(41),3.5bcd; 43(42),3.4

Odp.: Ž 42(41),2 (Jako laň prahne po vodách bystrin, tak prahne má duše po tobě, Bože!)

nebo, udeľuje-li se křest:

Iz 12,2-3.4bcd.5-6

Odp.: 3 (S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.)

anebo Ž 51(50),12-13.14-

15.18-19

Odp.: 12a (Stvoř mi čisté srdce, Bože!)

Epistola: Řim 6,3-11

Ž 118(117),1-2.16ab+17.22-23

Odp.: Aleluja, aleluja, aleluja.

Ev.: Mt 28,1-10

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne: NE 24.3. PO 25.3. ÚT 26.3. ST 27.3. ČT 28.3. PÁ 29.3. SO 30.3.

Antifona	413	413	413	413	413	441	457
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	413	413	413	413	413	441	457
Antifony	417	422	426	431	435	442	458
Žalmy	921	936	950	965	981	442	458
Kr. čtení a zpěv	418	422	427	431	435	445	460
Antifona k Zach. kantiku	418	423	427	431	435	446	460
Prosby	418	423	427	431	435	446	460
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Modlitba během dne:

Hymnus	414	414	414	414	414	447	461
Antifony	415	415	415	415	415	447	462
Žalmy	926	940	955	971	987	448	462
Krátké čtení	419	424	428	432	436	451	465
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Nešpory: SO

Hymnus	412	412	412	412	412	438	452	466
Antifony	416	420	425	429	433	439	453	466
Žalmy	916	930	945	960	976	992	453	466
Kr. čtení a zpěv	416	420	425	429	433	439	455	468
Ant. ke kant. P. M.	416	421	425	430	434	439	456	469
Prosby	417	421	426	430	434	439	456	469
Záv. modlitba	419	419	423	428	432	440	446	474
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	440	1242	1242

Josemaría Escrivá de Balaguer:

KŘÍŽOVÁ CESTA

Tato křížová cesta byla vydána s cílem pomoci růst ve vztahu k Bohu v duchu pokání a vděčnosti Pánu, který nás vykoupil svou krví. Proto byla do knihy jako body k rozjímání zahrnuta i slova mons. Escrivá de Balaguer, vybraná z jeho kázání a rozhovorů. Součástí tohoto vydání křížové cesty jsou také výjevy – perokresby vztahující se k jednotlivým zastavením.

Cesta, 2. české vydání, brož., 84x145 mm, 104 stran, 68 Kč

Paul De Clerc:

MOUDROST LITURGIE A JAK JÍ POROZUMĚT

Knihy chce proniknout do smyslu liturgie, přičemž ukazuje, že liturgie je plná moudrosti. Autor se zde mj. zabývá také otázkami, o kterých se v poslední době častěji diskutuje: srozumitelnost liturgie, teologický rozměr liturgie, její církevní charakter, vztah liturgie a kultury, liturgický prostor.

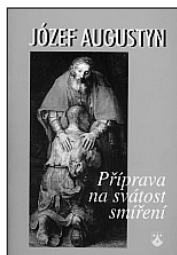

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 180 stran, 175 Kč

Józef Augustyn:

PŘÍPRAVA NA SVÁTOST SMÍŘENÍ

Malá příručka pro všechny, kdo se chtějí lépe připravit na svátost smíření. Autor vykládá smysl a význam této svátosti, zabývá se otázkou zpytování svědomí a lítosti nad hříchy, nakonec uvádí strukturu samotného obřadu svátosti smíření.

*Karmelitánské nakladatelství, brož., A6,
 46 stran, 39 Kč*

Jiří Rajmund Tretera:

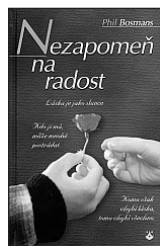
STÁT A CÍRKEV V ČESKÉ REPUBLICE

Publikace se zabývá současným právním vztahem mezi státem a církvemi v ČR. Vysvětluje dějinné souvislosti na území Čech, Moravy a Slezska od dob osvicenství. Vykládá rozdíl mezi konfesijními a světskými státy, mezi odlukovým a kooperačním modelem. Právně charakterizuje všechny státem uznané církve a náboženské společnosti na našem území. Zabývá se ústavními předpoklady realizace náboženské svobody jednotlivce i církevních společenství a zákony o církvích.

Doc. JUDr. Jiří Rajmund Tretera přednáší od r. 1990 církevní právo na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, v minulosti vyučoval církevní právo na Generálním studiu dominikánů. V současnosti je předsedou Společnosti pro církevní právo a vydává Revue církevního práva.

*Karmelitánské nakladatelství, váz., A5,
 158 stran, 159 Kč*

Phil Bosmans:

NEZAPOMEŇ NA RADOST

Láska je jako slunce. Kdo ji má, může mnohé postrádat. Komu však chybí láska, tomu chybí všechno. – To je hlavní myšlenka této knižičky, která se dočkala svého již třetího českého vydání.

*Karmelitánské nakladatelství, 2. vydání v KN,
 váz., 108x170 mm, 112 stran, 99 Kč*

779 00 Olomouc 9
 706 43/02
 P.P.

TISK

771 11 Olomouc 1
 Dolní nám. 24
 Matice cyrilometodějská s. r. o.